

ಕೊರವಂಜಿ

Koravanji

ಜನವರಿ

೧೯೬೩

ಸಂಪಾದಕರು

ಶ್ರೀ ರಾ. ಶಿ.

ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಿಟ್ಟನ್
ಶ್ರೀ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ರಾಜ
ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಸೇ.
ಶ್ರೀ ಕುಮಾರ್
ಶ್ರೀ ಹಾ. ನೃಸೂರಿ
ಶ್ರೀ ಪ್ರಸಾದ್
ಶ್ರೀ ರಾಮಿ
ಶ್ರೀ "ಕೇಕ್"
ಶ್ರೀ ಬಚ್ಚ
ಶ್ರೀ ರಾಶಿ
ಶ್ರೀ ಮೂರ್ತಿ
ಶ್ರೀ ದಾಶರಥಿ ಥೀರ್ತ್ತ

ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ಬದಿಪುತ
ಕಮಲಾಕ್ಷಿ

ತಳನಗಯ ಮಾನಪತ್ರಕ

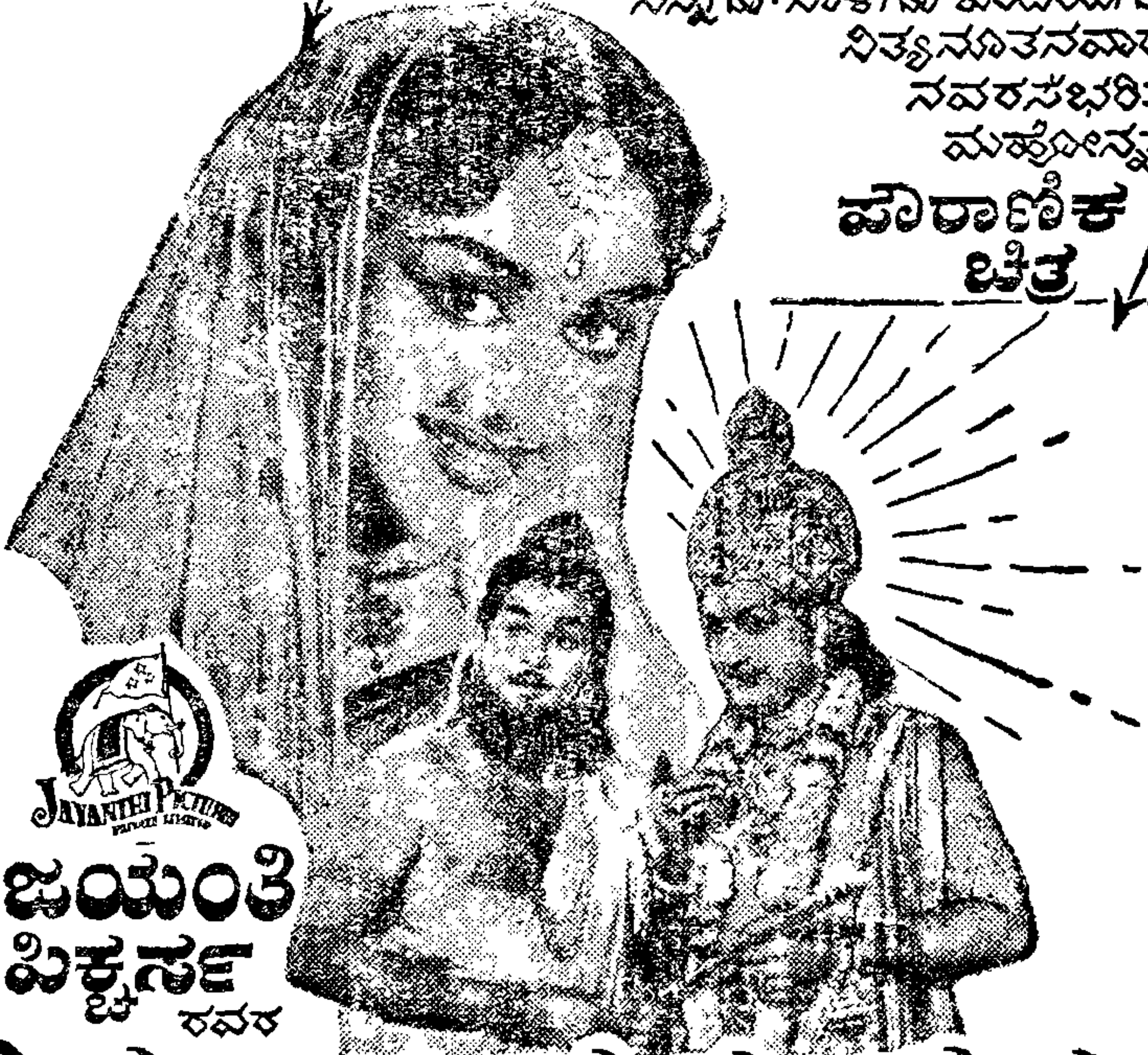

ಬೇಗನೆ
ಬರುತ್ತದೆ

ನರ ನಾರಾಯಣರ
ಸ್ನೇಹ - ಬಾಂಧವ್ಯ - ಸಮರ

ನೆನ್ನೆಗೂ - ನಾಳೆಗೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ
ನಿತ್ಯನೂತನವಾದ
ನವರಸಭರಿತ
ಮಹೋನ್ನತ

ಪೌರಾಣಿಕ
ಚಿತ್ರ

ಜಯಂತಿ
ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್
ಕವಚ

ಶಿಕ್ಷಾಜಗದ ಯುದ್ಧಮು

[ತೆಲುಗು]

ನಿರ್ಮಾಪಕ - ನಿರ್ದೇಶಕ

ಕೆ.ವಿ.ರಡ್ಡಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ [ಅನರ್ಥ]

KATAKA

ಸಂಪುಟ ೨೦

ಜನವರಿ ೧೯೬೩

ಸಂಚಿಕೆ ೧೦

— ಪ್ರಾರ್ಥನೆ —

ಶಾಂತಿದೂತ, ಒಲವಿನ ಮೂರುತಿ ಯೇಸುವಿನ ಜನ್ಮದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಹೊಸ ವರ್ಷವನ್ನು, ತುಸು ಘರ್ಷಣೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಿರಿಯ ಸೋದರನೊಬ್ಬ, ಎಡವಿದ್ದಾನೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆಯೇ ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೈಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ರಕ್ತದಿಂದ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಕುಲಸಿತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಜಟ್ಟಂತ ಹಿಡಿದೆತ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿ ಕಲಸಿ, ಸನ್ಮಾರ್ಥ ಪ್ರವರ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಲೆ ಮೊಟಕಬೇಕು. ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೨೦೦೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಭಾರತದಿಂದ ಒಲವಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಚೀನಾಕ್ಕೆ ನುಡಿಸಿದ್ದೆವು. ಧರ್ಮರಕ್ಷಿತವಾಗಬೇಕು, ಸಂಘು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಬೇಕು, ಪ್ರಬುದ್ಧ ರಾಗಬೇಕು, ಎಂದು ಒಲವಿನ ಹಿತವಾದವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದೆವು. ಅವರದನ್ನು ಆಲಿಸಿ ಕೇಳಿ ಬಾಳ ಬೆಳಕನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಸುಮಾರು ದಿನಗಳು.

ಈಗ ಎಡವಿ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೇ ಕುಂಟುಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಗಡಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ವೈರತ್ವದ ಸೋಂಕಿರದಂತೆ ಒಲವಿನ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಇತ್ತು, ಅವರನ್ನು ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯರನ್ನಾಗಿಸಬೇಕು, ಸಂಘುಪ್ರಿಯರನ್ನಾಗಿಸಬೇಕು, ಧರ್ಮಪ್ರಿಯರನ್ನಾಗಿಸಬೇಕು, ಬುದ್ಧಿವಂತರನ್ನಾಗಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಒಲವನ್ನೂ ನಾವು ಅನಾವರಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಯೇಸುವಿನ ಶಕದ ಹೊಸ ವರ್ಷದಲಿ, ಈ ರೀತಿಯ ಒಲವು, ಶಕುತಿಗಳು ಮೇಳೈಸಿ ನಮಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿ ನಡೆಸಲಿ ಎಂದು ಯೇಸುಬುದ್ಧರು ಆರಾಧಿಸಿದ ಅ ಮಹಾಕರುಣೆಯಾದವನನ್ನು ಕೂರವಂಜಿಯು ತುಂಬಿದೆಯಿಂದ ಬೇಡುತ್ತಾಳೆ.

★ ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು ★

ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ
(ಸಚಿವರ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ)

-- ಇಂತಹ ಸಿಹಿಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ ನಾವು ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

* * * *

ಸಾದಸ್ವರವನ್ನು ದಿನಾಗಲೂ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಗಳು ಮೂರುವರೆ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಶತಾಂಶ ೨೦-೨೫ರಷ್ಟು ಹೊರವಾಗಿ ಫಸಲು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯಂತೆ.

—ಅವಸ್ವರವನ್ನು ಉರು ಕೇರಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹತ್ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಡಬಹುದೇನೋ? ಅಲ್ಲವೇ?

* * * *

ಬರ್ತ್ರಿಂಡ್ ರಸಲ್ ಅಂತಹ ಚಾಣಕ್ಯ ಬುದ್ಧಿಯವರು ಅತಿ ವಿರಳ. ಆತನಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ—

ಚೀನೀಯರ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಂತಹ, ಅಹಂಕಾರಿ ಅಂಧರು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ಅವರಿಗೂ ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ.

—ಅದಕ್ಕೇ ಇರಬೇಕು, ಬರ್ತ್ರಿಂಡ್ ರಸಲ್ ಅವರು ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಚೀನೀಯರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಅಂತ.

ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ “ ದೇವರೇ ಗತಿ ” ಎಂದು ನಮಗೂ ಸಹಜವಾಗಿ ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

* * * *

“ ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನ ಸಿಗುತ್ತಿ ” ಅಂತ ಒಬ್ಬಾತ ಓಡೋಡಿ ಬಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಠಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಏದುಬ್ಬಸ ಪಡುತ್ತ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ.

“ ರಾಷ್ಟ್ರರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಗೆ ತುಂಬ ಅನುಕೂಲ ” ಅಂತಲೂ ಹೇಳಿದ.

“ ಯಾಕೋ ಹಾಗಂತೀ? ಎಷ್ಟು ಚಿನ್ನ ಇತ್ತು? ಅದನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕಂಡೆ ” ಎಂದರು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು.

ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕಿನ ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಿನಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದೆ. ಹಿಂದುಗಡೆ ದೊಡ್ಡ ಪೊದೆಯಿದೆ ನೋಡಿ ಆ ಪೊದೆಯಾಚೆಯಿಂದ “ ಚಿನ್ನ ಚಿನ್ನ ” ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಪಿಸುದನಿ ಯಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿತು ನನಗೆ. ಚಿನ್ನ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುದ್ದಿ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲವೇ, ಎಂದು ಅವ ಹೇಳಿದಾಗ

ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವನ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಎರಡು ತಪರಾಕು ಹೊಡೆದು ಕಳಿಸಿದರಂತೆ.

=====

ಯುದ್ಧ ಸಿದ್ಧತೆ

ಹರಳೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ತಲೆಯಮೇಲಿಟ್ಟು, ಪಟಪಟನೆ ಬಡಿದ ನನ್ನ ಮಡದಿ ತಾರಾ ಎಣ್ಣೆ ನೀರು ಹಾಕಿದ್ದಳು. ವೈಭಾರವೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಧರಾ ಲವ ಲವಿಕೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಕಾಫಿ ಹೀರಿ ನಮ್ಮ ಕೇರಿಯ ನನ್ನ ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶುಭಾಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರೋಣಾಂತ ಹೊರಟೆ ವರ್ಷದ ತೊಡಕಿನ ದಿನ.

ಕಾಲು ನಡೆದಿದ್ದು ಹಂಟರ್ ಎಂಕ್ವೆಸ್ಟನ ಮನೆಗೆ. ಅವನ ಕುನ್ನಿ ಎಲ್ಲಾದರು ಕಾಲಿನ ಮೀನುಖಂಡ ಹಿಡಿದೀತು ಅಂಬೊ ಬೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಅವನ ಮನೆಗೆ ತುಸು ದೂರದಲ್ಲೇ ನಿಂತು, ಅವನ ಹೆಸರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೂಗಿದೆ. ಮಾರ್ದನಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಕ್ಕದ ಮೈದಾನದಿಂದ ಬೂಡ್ಸಿನ ಸಪ್ಪಳ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

“ಲೆಪ್ಪಾ ಟರ್ನ್, ಅಬಾಟ್ ಟರ್ನ್, ಕೆಕ್ ಮಾರ್ಚ್....ಲೆಪ್ಪಾ ರೈಟ್ ಲೆಪ್ಪಾ” ಬಿಸಿಲು ಕಾದು ಆಗಲೇ ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಎಂಕ್ವೆಸ್ಟ ವಮಣಭಾರದ ತನ್ನ ಮಾಮೂಲು ವೇಷದೊಂದಿಗೆ, ಮಿಲ್ಟ್ರಿ ಪಾಪಾಸನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ, ಕೋವಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು, ಕವಾತು ನಡೆಸಿದ್ದ. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ “ಹಾಲ್ವ್ ಅಂತ ಕಿರುಚಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತ.

“ಓಹೋ ಏನು ವೆಂಕ್ವೆಪ್ನೋರೆ. ಶುಭಾಷಯ ಹೇಳಿ ಹೋಗೋಣ ಅಂತ ಬಂದೆ....” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹಲ್ಲು ಕಿರಿದೆ. ಅವ ಮಾತಾಡದೆ ಹಲ್ಲನ್ನು ಬಿಡದೆ, ಹನುಮಂತರಾಯನಹಾಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ. ಶಿಲೆಯಂತೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. “ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಏನಾಗಿದೆ ನಿಮಗೆ?” ಅಂತ ಅವನನ್ನು ಅಲುಗಿಸಿ ಪೀಡಿಸಿದೆ.

“ಸ್ವಾಂಡ್ ಅಟ್ ಈಜ್” ಅಂತ ಕಿರುಚಿ, ಎಂಕ್ವೆಸ್ಟ ಸೆಟೆದ ಎದೆಯನ್ನು ಬಾಗಿಸಿ ನನ್ನೆಡೆಗೆ ನೋಡಿ ನಕ್ಕ.

“ಅಟೆನ್ಸ್‌ನ್ ನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅಂಗೆಲ್ಲಾ ಒರಗಿನೋರ ತಾವು ಮಾತಾಡಬ್ಯಾಡ್ತು ಅಂತ ರೂಲಿಸ್ ಏತೆ. ಅದ್ಲೆ ಸುಮ್ಮೆ ಮಾತ್ನಾಡ್ತೆ ಇದ್ದೆ. ಉ. ಈಗ ಯೋಳಿ ಏನ್ನಮಾಚಾರ ಅಂತ” ಎಂತ ಹಲ್ಲನ್ನು ಕಿರಿದ.

“ಅಲ್ಲಾ ಇದೇನು! ಏನೋ ಹೊಸ ಅಟ ಕಟ್ಟಿದ್ದಿರಲ್ಲಾ ವೆಂಕ್ವೆಪ್ನೋರೇ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ಆ ಆಳು ಜೈನಾದೋರು ಸುಮ್ ಸುಮ್ಮೆ ಯುದ್ಧ ಮಾದ್ರವುಲ್ಲಾ ಬುದ್ಧಿ ಅದ್ಲೆ...”

“ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಎಂಥಾದ್ರಿ ಸಂಭಂದ....”

ಸಂಭಂದ ಏತೆ. ಆ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದಮ್ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಂತೋಳ್ಳೋಕೆ ಆಯ್ತದೆ. ಅವೂ ನಮ್ಮ ಮುಳ್ಳೂರಿನ ಮ್ಯಾಕೆ ಕೈ ಮಡಗೋಕ್ಕುಂಜೆ ಕವಾತು ಕಲ್ತುಬಿಡೋಣ ಅಂತ. ಎಂಗೂ ಬ್ಯಾಟೆ ಆಡಿ ಆಡೀ ಗುಂಡಾರೋದು ಬಂದೋಗಯ್ತೆ. ಇನ್ನು ವಸಿ ಸಿಸ್ತು, ಕವಾತು ಕಲ್ತುಬುಟ್ಟೆ, ಆ ಮನೆ ಆಳಾದೋರು ಬಂದಾಗ, ನಾಲ್ಕು ಇಸಂಗೋಳ ಬುರಡೇನಾರ ಆರಿಸಿ ಪ್ರಾಣ ಬುಡೋವ ಅಂತ ”

“ ಅಂತೂ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ತಯಾರಿ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಿ ಭೇಷ್ ” ಅಂತ ಅವನ ಬೆನ್ನಿನಮೇಲೆ ಮೃದುವಾಗಿ ಗುದ್ದಿದಾಗ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಭೂಮಿಯನ್ನೇ ಕಚ್ಚಿದ್ದ. ಅವನನ್ನು, ಅವನ ಹೆಣಭಾರದ ಸಮವಸ್ತ್ರದೊಡನೆ ಎತ್ತುವ ವೇಳೆಗೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹನಿಯಾಡಿತು. “ಯಾಕಾದರೂ ಅವನಿಗೆ ಗುದ್ದು ಹಾಕಿದೆನೋ ” ಅಂತ ಪರಿತಪಿಸಿದೆ

ಎದ್ದು ಕುಳಿತ ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಗಫೂರ್ ಬೀಡಿ ಹೊತ್ತಿಸಿ, ಚಕ್ಕಮಟ್ಟ ಹಾಕಿ ಕುಳಿತ “ ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆ ಮಾಡ್ಬೇಕು. ಬುದ್ದಿ-ಯಾವ್ದಾರ ಒಂದು ಥರದಲ್ಲಿ ನೀವು ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನಾರ ಮಾಡ್ಬೇಕು. ಸುಮ್ಮನೆ ಇಂಗೆ ಈರಭದ್ರಂಗೆ ಕುಂತ್ರಿ ಆಗೋಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಸಾಂತಿಗೆ ಬಗ್ಗೊ ಏಕ್ಕಲ್ಲ ಅವು ಕೋವಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ನಾಕು ಮಡಗಿದ್ದ ಸುಮ್ಮಾಯ್ತವೆ ನೋಡಿ ಅದ್ದೆ ನೀವು....”

ಅವನ ಭಾಷಣ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವ ಮೊದಲೇ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಮನೆಯೊಳಗಿಂದ ಹೊರಬಂದಳು. ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಕೋವಿಯನ್ನು ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿ “ ಅಟೆನ್ಸ್ ಸನ್ ” ಅಂತ ಕಿರುಚಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಪಾಪಾಸಿನ ಶಬ್ದ ಮಾಡಿದ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಎರಡು ಮಾರು ದೂರದಲ್ಲಿ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಗುತ್ತಾ ನಿಂತಳು. ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪ ಕೋವಿಯನ್ನೇರಿಸಿ ಹಣ್ಣಿನ ಕಡೆ ಗುರಿಯಿಟ್ಟಾಗ ನನಗೆ ನಡುಕ ಬಂತು. “ ಇದೇನು ಹುಚ್ಚು. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹಣ್ಣಿನೊಂದಿಗೆ ಆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನಲ್ಲ ಭಡವಾ ” ಅಂತ ಪರಿತಪಿಸಿದೆ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅವ ಕೇಳುವ ಹಾಗಿರ ಲಿಲ್ಲ-ಯಾಕಂದ್ರೆ ಅವ ಅಟೆನ್ಸ್ ಸನ್ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿಗೂ ಅಟೆನ್ಸ್ ಸನ್ ಹೇಳಿದ್ದ ಭಂಡ. ಮಿಕ್ಕಿದ್ದ ದಾರಿ ನನಗೆ ಒಂದೇ ರಾಮನಾಮ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ನಿಂತೆ.

ಗುಂಡು ಹಾರಿತು. ನಾನು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದಾಗ ಸೇಬಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಳು ಎಂಕ್ವೆಪ್ಪನ ಹಿಂದುಗಡೆಯೇ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ಬೇಟೆಯ ಕುನ್ನಿ ಗುಂಡೇಟು ತಿಂದು ವಿಲಿವಿಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

—ಕೆ. ಎನ್. ಕಿಟ್ಟನ್

ಫೇ S C R E A M

ಅಬ್ಬಾ ! ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನನ ಹತ್ರ ಏನಾದ್ರೂ ಸಾಮಾನನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ತರಿಸಬೇಕೋಂದ್ರೆ ಬೆಣಚು ಕಲ್ಲಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ತೆಗೆದ್ವಾಗೆ. ಆದರೆ, ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಏನಾದ್ರೂ ತರಬೇಕೇನೇ....ಎಂದು ಕೇಳದೆ ಹೋಗೋದೇ ಇಲ್ಲ.

ಬರ್ರಾ ಹಾಗೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಾಟಲ್ ಫೇಸ್ ಕ್ರೀಂ ತೊಗೊಂಡ್ಬನ್ನೀಂದ್ರೆ ....ಮೈ ಬಿರಿಯೋ ಕಾಲ ಚಳಿಗಾಲ” ಎಂದು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿದೆ.

“ ಬಂದ್ಬಿಟ್ಟೆ....ಇನ್ನೊಂದು ಘಂಟೆ ಒಳಗೇ....ಬಾಗಲು ಹಾಕೋತೀಯಾ.... ಮರೆಯಬೇಡ....ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ....” ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಬೀದಿ ಬಾಗಿಲ ಕಡೆ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟು ಹಜಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದ ನನ್ನ ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಯಥಾವ್ರಕಾರ ಹೊರಟ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆ ಒಳಗೇ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೊನ್ನಿ. ಹಜಾರ ದಲ್ಲಿ ಕೂತರು. ನಾನೂ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದೆ. ಕೈಲಿದ್ದ ಚೀಲದಿಂದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೆಲ್ಲೋಫೇನ್ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರು. ಆ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಒಳಗೆ ಹತ್ತಾರು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಗಳಿದ್ದವು.

“ ಇದೇನೋಂದ್ರೆ....ಇವೆಲ್ಲಾ....ಇದ್ಯಾಕೆ ಫೇಸ್ ಕ್ರೀಂ ತರಲಿಲ್ಲ ತಾನೆ....”

“ Rascals !....ಇವರಪ್ಪನ ಮನೆ ಗಂಟು ದುಡ್ಡು ಅನ್ನೋದು....ಹುಣಸೇ ಬೀಜ....ಏನು ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವೇ ಬೇಡವೇ....” ನಾನು ಗಾಬರಿಯಾದೆ. ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ತೊಟ್ಟು ಹನಿಗೂಡಿತು.

“ ನಿನ್ನಲ್ಲ ಕಣೇ ಅಂದದ್ದೂ....ಅಂಗಡಿಯೊನ್ನ. ಒಂದು ಫೇಸ್ ಕ್ರೀಮ್ ಬಾಟಲ್ ಗೆ ಎಂಟು ರೂಪಾಯಿ ! ಸಣ್ಣ ಬಾಟಲ್ ಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ !.... ದುಡ್ಡೇನು ಕಡಲೇಪುರಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯ್ತು....idiots....”

“ ಹಾಗಾದರೆ ತರಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನಿ ”

“ ತಡೆಯೇ....ದುಡುಕಬೇಡ, ಹೇಳೋದು ಕೇಳು. ಹಾಗೇ ಕೊಟಿ ಹತ್ರ ಬರ್ರಾ ಇದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆ ಡಾಕ್ಟು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು. ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು ನಿನ್ನ ಫೇಸ್ ಕ್ರೀಂ ಗುಟ್ಟು....ಸಂಬಂಧಸಟ್ಟ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಸೆಲ್ಲೋಫೇನ್ ಚೀಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಸುರಿದರು.

“ ಒಂದೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ಕಣೆ ಇದಿಷ್ಟಕ್ಕೂ ಎಂದು ರೀವಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿದರು. ಹುಬ್ಬು ಬೈತಲೆ ಸೇರಿತ್ತು. ”

ಅಡಿಗೆ ಮನೆಲಿ ಬಾಣಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೂತೇ ಬಿಟ್ಟು. ನಾನೂ ಸೇರಿದೆ
ಅವರ ಜೊತೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ.

ಸಾಯಂಕಾಲ ಏಳು ಘಂಟೆಯಾಯಿತು. ಘಂ ಅನ್ನುವ ಗುಲಾಬಕಲರ್
ವಸ್ತು ಬಾಣಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸಿತು. ಯಜಮಾನ್ರು ಜಯಭೇರಿ ಹೊಡೆದೇಬಿಟ್ಟು.

ನಾನು, ಅವರು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಎರಡು ಜಾಡಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿದೆವು.

“ನೋಡಿದೆಯೇನೇ, ಇದಿಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಿನ್ನ ಅಂಗಡೀಲಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ
ತೊಗೊಳ್ಳೋನು....Swindlers” ಎಂದು ಗೊಣಗುತ್ತಾ ಸೆರಗಿನಲ್ಲಿ ಕೈ ಒರಸಿ
ಕೊಂಡರು.

‘ಈ ಎರಡು ದೊಡ್ಡ ಜಾಡಿ ಖಾಲಿ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ನಾನು ಫೇಸ್ ಎಲ್ಲಿ ತರಲಿ
ಅಂದ್ರೆ’ ಎಂದೆ. ಇನ್ನು ರೆಡಿಮೇಡ್ ಕ್ರೀಂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳೋದು 1972ರಲ್ಲೇ
ಎಂದು ಖಚಿತವಾಗ್ಲೋಯ್ತು.

ಸದ್ಯ! ದೇವರು ದೊಡ್ಡವನು. ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆಲಸದ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಒಂದು ರಾಂಡ್
ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧೀಕರ ಮನೆಗೂ ಈ ಸುದ್ದಿ ಮುಟ್ಟಿಸೇಬಿಟ್ಟಳು.

ಮರುದಿನ ಭಾನುವಾರ. ತೊಗೊಳ್ಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಸಂಬಂಧೀಕರ
ತಂಡ ಬರುಕ್ಕೆ. “ಇದೇನೇ ಮೀನಾ ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನ್ರು ಫೇಸ್ ಕ್ರೀಂ ಮಾಡಿ
ದಾರಂತೆ....ಎಲ್ಲಿ ನೋಡೋಣ ಸ್ವಲ್ಪ....” ಅಂದರು. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿ
ಕೊಟ್ಟು ಸುಸ್ತಾದೆ. ಎಲಡಿಕೆಯ ಜೊತೆ ಬಾಳಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಮನ್ನೂ ಇಟ್ಟೆ.

ಎರಡು ಜಾಡಿ ಎರಡು ಘಳಿಗೆಲಿ ತಳಕಂಡಿತು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ
ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಒಂದು ವಾರದ ನಂತರ ಸಂಬಂಧೀಕರುಗಳಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟು
ಬಂತು. ಕೆಜ್ಜಿ ವಾಸಿಯಾಯಿತೆಂದು ಕೆಲವರು. ಮಡವೆ ಮಾಯವಾಯ್ತು ಅಂದು
ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು. ಚರ್ಮವ್ಯಾಧಿಗಂತೂ ಸಂಜೀವಿನಿ ಎಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದರು
ಮತ್ತೆ ಹಲವರು. ನನಗೆ ಸದ್ಯ ಇದೊಂದೂ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಜಾಡಿಗಳು ಕರಗಿದ್ದುದ
ರಿಂದ ದುಃಖವೇನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಒಂದು ದಿನ ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದು ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ನಮ್ಮ
ಮುದ್ದು ಬೆಕ್ಕು ಪುಸ್ತಿ ಜಾಡಿ ತಳವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೆಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಓಹೋ
ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನ್ರು ಫೇಸ್ ಕ್ರೀಂ ಪುಸ್ತಿಗೆ ICE CREAM ಎಂದು ಆಗ ತಿಳಿಯಿತು.

ಯಜಮಾನ್ರು ಎಂದಿನಂತೆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೊರಟರು. ‘ಏನಾದ್ರೂ ಬೇಕೇನೇ’
ಎನ್ನುವ ಉದ್ಗಾರ ಹೊರಟಿತು.

“ಹ್ಲೂ ಅಂದ್ರೆ.....ಒಂದೂ ದೊಡ್ಡಬಾಟಲ್ ಫೇಸ್ ಕ್ರೀಂ ಮರೆಯದೆ
ತೊಗೊಂಡ್ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕೂಗು ಹಾಕುತ್ತಾ ಸಾರಿಗೆ ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕಿದೆ. ಸಾರು
ಬುಸುಗುಟ್ಟಿತು. ಯಜಮಾನ್ರಾವೇನ್ನಿ....”

—ಮೀನಾಕ್ಷಿ ರಾಜ

ಆಯೋಗದ ನಿರ್ಗಮನ

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಲೆಬಾಗಬೇಕು. ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ 'ವಸಂತದರ್ಶನ' ವನ್ನು ನಾನು ಬರೆದಾಗ, ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳಕಾಲ ಇದನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೆ. ಭಾರೀ ಆಯೋಗದ ಆಗಮನಕ್ಕೆ ಆದ ಸಿದ್ಧತೆಗಳು, ಗಗನಕ್ಕೇರಿದ ಫೈಲುಗಳ ರಾಶಿ ನಮ್ಮ ಇ.ಇ. ಸಾಹೇಬರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಸಿದುಬಿದ್ದುದು, ನಾಟ್ಯರಾಣಿ ತರಿಕೆಟಂ ಯರಮರಸಿಗೆ ಬಂದ ವೈಖರಿ, ರಾಜುಲು ಬಂಡಾ ಜಲಾಶಯದ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ ಬಂದ ಮಳೆಯ ವರ್ಣನೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳಂತೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೆ. ಈಗ ಚೀಣೀಯರ ಆಕ್ರಮಣ ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿದೆ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆಂಧ್ರರು ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಮೂಲೆಗುಂಪು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪದಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ 'ಆಶ್ಚರ್ಯ'ವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆಯಂತೆ. ಭಾರತೀಯರು ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸದಿರುವುದು ಚೀಣೀಯರಿಗೂ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲವೇ?

ಅದರಿಂದಲೇ ನಾನು ಮತ್ತೆ ಈ ಲೇಖನಮಾಲೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಕಥಾನಕವನ್ನು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ನಾನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ವಿಧಾನ ತುಂಬಾ ಹಳೆಯದಾಗುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಗಳು ಡೆಟ್ರಾಡ್‌ಟೆಡ್ ಆಗಿವೆ. ಇದೀಗ ಅನುವಾದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ. ಹಿಂದಿಯಿಂದ ಅನುವಾದಿತವಾದುದೆಂದರೆ ಸಾಕು. ಎಮ್ಮೆಯಕರು ಸೊಪ್ಪೆ ದಂಟನ್ನು ನುಂಗುವಂತೆ ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ ಮಾಸಿಕಗಳ ಉಪಸಂಪಾದಕರು ನುಂಗುತ್ತಾರೆ. 'D. Day' ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ಕೃತಿಯನ್ನು 'ಭಾಗ್ಯತಾರೆಯುದಿಸಿದ ಸುದಿನ' ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸುವವನು ಇಂಥಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ಸಾಕು; ಯರೇ ಶೀಮಿಯ ಜನ ಅವನಿಗೆ ಅಡ್ಡಪಲ್ಲಕ್ಕು ಮರ್ಯಾದೆ

ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲ ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ನಾನೂ ನನ್ನ ಕೊಡೆಯ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

Dr. Zhivago ಎಂಬ ಕಾದಂಬರಿಯನ್ನು 'ವೈದ್ಯ ರುವಗ' ಎಂದು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ರೂಪನಾಶ ಮಾಡಿ ಹದಿನೆಂಟು ಪುಟಗಳಿಗೆ ಕಷಾಯವಿಳಿಸಿದ ಧೀರರನ್ನೇ 'ಕನ್ನಡಿಗರು.' 'ಅದ್ಭುತ ಕೃತಿಕರ್ತ' (ಬಡಿದುಕೊಂಡ ಹಾಗೇ!) ಎಂದು ಹೊಗಳಿರಬೇಕಾದರೆ, ಏದಾರು ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಮೂರಾರು ಪುಟಗಳಿಸುವ ನನ್ನನ್ನು ಅವರು ಸ್ವಮಿಸಿಯಾರೆಂದು ನಂಬಬಹುದು.

* * * *

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಒಂದೂವರೆಗಂಟೆಯ ಸಮಯ. ಕನ್ನಡದ ಕಡುಗಲಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿದ ಆಂಧ್ರರ ಎದೆಗಳು (ಏದನೇ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ) ಥರಥರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಒಬ್ಬ ಪಿಟೆಲಿಗ, ಒಬ್ಬ ತಬಲಿಗ, ಒಬ್ಬ ಘಟಂಘಟೆಗ, ಒಬ್ಬ ಅಜ್ಜಿ, ಒಬ್ಬ ಮ್ಯಾನೇಜರು ನಾಯಕರು, ಗಾಯಕಿಯರು, ಅಳುತ್ತಿರುವ ನವರಸಾಧಿ ದೇವತೆಗಳು ಬಿಕ್ಕುಳಿಕೆಯಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತನಾದ ಭರತಮುನಿ (ಅದೃಶ್ಯನಾಗಿ) ಇವರೊಡನೆ ನಾನು ಧಿಯೇಟರಿಗೆ ಹೋದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮುರುಕು ಬೆಂಚುಗಳ ನಾಟ್ಯರಂಗ ವನ್ನು ನೋಡಿದ ತರಿಕೆಟಂ.

‘ ನಲ್ಲ ಇಲ್ಲೇ ’ ಎಂದು ತಲೆ ತಿರುಗಿಸಿದಳು.

‘ ಇವಳಿಗೆ ನಾಟ್ಯವೇದಿಕೆಯೊಂದು ದಂಡ! ’ ಎಂದ ಅದೃಶ್ಯನಾದ ಭರತಮುನಿ.

ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ‘ ಕರ್ಮಿಷ್ಠ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇವಳೇ ತಕ್ಕ ಮದ್ದು ’ ಎಂದು.

ಸಾಹೇಬರು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದರು.

‘ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಹಾಟ್‌ವಾಟರ್ ಬಾಟ್ಲೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಡನ್‌ಲಪಿಲೋ ಕುರ್ಷ, ಕೋಳಿಹುಗ್ಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಕೆಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ. ಒಂದು ಹತ್ತುಮಣ ಒಣ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ! ’ ಎಂದರು.

ನಾನು ‘ ತರಿಕೆಟಂಗೆ ಸಾಪಟ ಇಲ್ಲೆ ’ ಎಂದೆ.

ಅವರು ‘ ಅವಳಿಗೇನು ಗತಿ ’ ಎಂದರು.

ನಾನು ‘ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ’ ಎಂದೆ.

‘ Right ho! ’ ಎಂದರವರು. ಕಾರ್ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು.

‘ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಿ ಸಾರ್ ’ ಎಂದೆ ನಾನು.

‘ ಬೇಗ ಹೇಳಯ್ಯಾ ಅದೇನು ’

‘ ಮೆನು ಲಿಸ್ಟಿನ ಕೆಳಗೆ ಕೊನೆಯ ಐಟಂ ‘ Sweet Margosa ’ ಎಂದು ಸೇರಿಸಿರಿ ಸಾರ್. ರಾಯಚೂರಿನ ಗುಡ್ಡದಿಂದ ಎಂಟುನೂರು ಗ್ರಾಂ ಬೇವಿನ ಸೊಪ್ಪು ತರಿಸಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದವರಿಗೂ ತಿನ್ನಿಸಿಬಿಡಿ. ’

* * * *

ಆ ದಿನ ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಕೊರೆಯುವ ಛೇದನಗಳಲ್ಲಿ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತಾ ಯುವಕನೊಬ್ಬ ಆಲಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಾರಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದ. ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಡ್ಯಾಂಸ್ಟೆಟ್ ದರ್ಶನ ಮಾಡಲೆಂದು ಹೊರಟಿದ್ದ ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲೆಂದು ಹೊರಟ ಅವನು ಗೂಡ್ಸ್ ಟ್ರೈನ್, ಕಾಲ್ನುಡೆ ಮತ್ತು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿ ಬಂದ ಅವನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಅರವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದವು. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನು ತೆತ್ತು ಏಳು ಸಿಹಿ ತಿಂಡಿ, ಏಳು ಖಾರಾ, ಕಾಫಿ, ಛಾ, ಹಾಲು ಬಿಸಿನೀರು ಮೊದಲಾದುವನ್ನು ಪ್ರಿಪೇರಿಸಿದ. ಡನ್‌ಲಪಿಲೋ ಕುರ್ಚಿ, ಕೋಳಿ ಹುಗ್ಗಿಗಳನ್ನು ಸಂಗಡಲೇ ಹೊತ್ತು ತಂದಿದ್ದ. ಎಂಟು ಗಂಟೆಯಿದ್ದುದು ಹದಿನಾರಾಯ್ತು. ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗಿದ. ಛೇದನ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿದ. ಆಕಾಶವಾಣಿಯ ವಾರ್ತೆ ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸಿತು.

“ ಈ ದಿನ (ತೇಗು) ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು (ಉಸಿರೆಳೆತ) ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಮಲಪ್ರಭಾ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ (ಗೋರ್ ಗೋರ್) ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬಂದು (ಕ್ಲಮಿಸಬೇಕು) ನಿವೇಶನಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದರು. ”

* * * *

ರಾಜಲು ಬಂಡಾ ನಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರು ಹೊರಟರು. ಮಳೆ ಚಚ್ಚಿತು. ಜೀಪುಗಳು ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡವು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏರಿಯವರೆಗೂ ಹೋದರು. ಕೆರೆ ತುಂಬಿತು.

“ ನೋಡಿ ಪ್ರಭೂ ನೀವೇ ಚೂಡಂಡೀ. ಮೈಸೂರು ತುಂಬಾ ನೀರೇ. ಆಂಧ್ರದವರಿಗೆ ನದಿಯ ನೀರು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ತಮಗೇ ಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ” ಎಂದರಂತೆ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದವರು.

ಅನಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು “ Back to Raichur ” ಎಂಬ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಸೈಫನ್ ನೋಡಲು ಬಂದ ಜನ ಮಳೆಯ ಜೋರು ನಿಲ್ಲುವವರೆಗೆ I. B. ಯಲ್ಲಿದ್ದು ಸಂಜೆಗೇ ರಾಯಚೂರು ಬಂಗಲೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

* * * *

ಜನ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು, ಮಂತ್ರಿ ಮಿತ್ರರು, ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು, ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಪಿಲ್ಲೆಂಬ ಜನಗಳು ಆಯೋಗ ಸದಸ್ಯರು, ಮಹನೀಯರೂ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು. ತೆರೆ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದಿತು.

“ ಇವಳಿಗೆ ಏನಾಗಿದೇ ರೀ ” ಎಂದಳು ವಸಂತ.

“ ಇದು ಭಯಾನಕ ರಸ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅದ್ಭುತರಸ. ಅಕ್ಕೋ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಹಾಸ್ಯ, ಕಣ್ಣು ಹೊಡೆಯುವುದರೊಳಗೆ ಶಾಂತರಸ. ಅರ್ಪಂಗಳೀರ್ಪಂ, ಕೊಚ್ಚಿ ಪುಡಿ, ತಿಲ್ಲಾನ, ಇದೆಲ್ಲಾ ಭರತಮುನಿಯ ವರಪ್ರಸಾದ ” ಎಂದೆ.

“ ತರಿಕೆಟಂ ಬರೀ ಮೆಣಸನ್ನೇ ಪುಡಿಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಿಂದಳು. ರೀ ”

“ Yes, ವಸಂತಾ ಭರತ ನಾಟ್ಯವನ್ನು ಮಾಸ್ಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಜನಕ್ಕೆ ಭತ್ತ, ಕಲ್ಲುಗಳು, ತರಕಾರಿ ತೊಟ್ಟುಗಳು, ಮೆಣಸು ಇವೆಲ್ಲಾ ಮೈಸೂರು ಪಾಕ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಅದು ಕಲೋಪಾಸನೆಯಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಸುವ ಸಿದ್ಧಿ ಎಂದೆ.

“ ಕೊಳಂಬು ಬೇಕು ಎಂದಳು ಹಾಗೆಂದರೇನು ”

“ ಕುಂಬಳ ಕಾಯಿ ಪಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಳಂಬು ”

ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಆಜನ. ಈ ತರಿಕೆಟಂ ಹಾಗೆ ಜನಗಳು ಈ ದಿವಸ ನಡೆದ ಡಿನ್ನರ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ, ಎಂಟು ನೂರು ಗ್ರಾಂ ಬೇವಿನಸೊಪ್ಪನ್ನು ‘ ಸ್ವೀಟ್ ಮಾರ್ಗೋಸ ’ ಎಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಭಕ್ಷಿಸಿದರು.

“ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಗಲಾಟೆಯೇಕೆ? ” ಎಂದವಳು ಕೇಳಿದಳು.

“ ಭಗವಂತನೇ ಬಲ್ಲ. ನಾನರಿಯೆ. ”

ಉಳಿದ ವಿಷಯ ದೇಶವೇ ಬಲ್ಲದು. ನಾನು ಸ್ವತಃ ಕಂಡ ವಿಷಯ ಇಷ್ಟೇ. ಆಯೋಗ ಊರು ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ನಾನು ಡಿಸೈನ್ ಸೆಂಟರಿಗೆ ವಾಪಸ್ ಬಂದೆ.

—ಆ. ರಾ. ಸೇ.

ಶ್ರೀ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸೇರಿದ್ದರು! ಅಂತ ಶ್ರೀ

ವೇಟೆ ಬೀದೀಲಿ ಬೈಸಿಕಲ್ ಬಿದ್ದರೆ, ನೂರು ಜನರ ಗುಂಪು ಸುತ್ತಲೂ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕೂಡುತ್ತದೆ. ಮೋಟಾರು ಅಪಘಾತವಾದರೆ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರು ಜನರ ದೊಂಬಿ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಗಂಡಸರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರೆ, ಈ ಸಂಖ್ಯೆ.

ಆದರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಬೈಸಿಕಲ್ ಅಪಘಾತವಾದರೆ, ಇನ್ನೂರು ಜನರ ಗುಂಪು ಕೆಲಕೆಲ ನಗುತ್ತ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಸಾರಥಿಯಿದ್ದ ಮೋಟಾರು ಅಪಘಾತವಾದರೆ ಏನಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಏನೂರು ಜನರ ದೊಂಬಿ ಕೂಡುತ್ತದೆ.

ಇದು ನಮ್ಮ ವೇಟೆಯ ಮಾಮೂಲು.

ಆದರೆ ಸಿನಿಮಾ ನಟ ಪಂಚೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಆ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋದ ಅಂತ ಯಾರಾದರೂ ಗುಲ್ಲು ಎಬ್ಬಿಸಿದರೆ, ರಸ್ತೆ ತುಂಬ ಜನ ಕೆಕ್ಕಿರಿದು, ವಾಹನ ಸಂಪರ್ಕ ವನ್ನೇ ಕಡಿದುಹಾಕಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸಿನಿಮಾನಟ ಇಂಥಾವಳು ರವಿಕೆ ಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಈ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಪಿಲ್ವು ಸೀಟೆ ಹೊಡೆದರೆ, ಸಂದಿ ಸಂದಿಯಿಂದಲೂ ಅವನು, ಅವಳು, ಅದು ಎಲ್ಲವೂ ಭೂರಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದವರ ಹಾಗೆ ಬಂದು ನೆರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಕೇರಿಯಲ್ಲೇ ವಾಹನ ಓಡಾಟವನ್ನು ಬಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇದೂ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ವಾಡಿಕೆ.

ಆದರೆ ನೋಡಿ ಮೊನ್ನೆ, ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಸೇರದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಜನರ ಸಂತೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಜನರ ಪಾದಗಳಮೇಲೆ ನಡೆದು ಗುಂಪನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಗೊಂದಲದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯಿತು ಎಂದು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದ ಒಬ್ಬ ಪೈಲ್ವಾನ್ ಹೇಳಿದ “ ಏನಪ್ಪಾ! ಹಾಗೆ ದೊಂಬಿ ಸೇರಲು ಕಾರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದೆಯಾ? ಯಾವ ನಟ ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಳು? ತುಂಬ ಪೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದೆಯೇ? ಹಲ್ಲು ಮುರಿಯಿತೇ? ತುಟಿ ಹರಿಯಿತೇ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

ಆಗ ಅವನೇನಂದ ಗೊತ್ತೇ?

“ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಜನರ ದೊಂಬಿ ಅದು. ನುಗ್ಗಿ ಒಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಮ್ಮ ಗರುಡಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ನಾನೂ ದಾಖಲೆಯಾದೆ; ಅಂದ.

—ಕುಮಾರ್

ಕಾಗದದ ಗೊಜ್ಜು

(ಗಂಡಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ)

ಅಯ್ಯೋ ಒಂಟೆ ಜೀವನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಅಂದ್ರೆ ! ಅದರಲ್ಲೂ ಅಡಿಗೆ ಗಂಧವೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡೋದು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟ ಅಂದ್ರೆ ! ಹೀಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಜಿಹ್ವಾ ಚಾಸಲ್ಯ ! ಬೆಂಡೇ ಕಾಯಿ ಗೊಜ್ಜು ತಿನ್ನ ಬೇಕು, ಅನ್ನಿಸ್ತು. ಬೆಂಡೇ ಕಾಯಿ ಗೊಜ್ಜು ಹೇಗೆ ಮಾಡೋದು ತಿಳಿಸಿ, ಅಂತ ನಮ್ಮಜ್ಜಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದೆ. ಮೊಮ್ಮಗನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಉಕ್ಕಿ ಹರಿದು ಅಜ್ಜಿ ಕಾಗದ ಬರೆಸಿ ಬಿಡ್ತು. ಕಾಗದ ಬಂದ ದಿನವೇ ೨ ಆಣೆ ಬೆಂಡೇಕಾಯಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಉಪ್ಪು, ಕಾಯಿ, ಹಸಿಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಸಾಸಿವೆ, ಎಣ್ಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಗೈರೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತಂದು ಅಣೆ ಮಾಡ್ಕೊಂಡೆ.

ಹೆಂಗಸರ ಬೆಂಡೋಲೆಯಂತೆ ಬೆಂಡೇಕಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಉಮಳ (ಉರುಘ್ ಉಮರಾವ್) ಸ್ವಾವ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಹಸಿರು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಬಾಂಡ್ಲಿ ಸ್ವಾವ್ ಮೇಲಿಟ್ಟ ಎಣ್ಣೆ ಬಗ್ಗಿಸಿದೆ. ಎಣ್ಣೆ ಕಾಯಿತ್ತಲೂ ಸಾಸಿವೆ ಹಾಕಿದೆ. ಚಿಟಿಚಿಟಾ ಅಂತ ಸಾಸಿವೆ ಸಿಡಿದು, ಅಡ್ಡ ವಂಚೆ ಮಡಿಸಿ ಕುಕ್ಕೂರು ಗಾಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ನನಗೆ ಮೈ ಕೈ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಚಿಕ್ಕಿ ಇಟ್ಟಿತು ! ನಾನು ಸೌಟ್ ಹಿಡ್ಕೊಂಡು ಭರತ ನಾಟ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹಿಂದೆ ಸರಿದೆ ! ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಕಡ್ಲೇಬೇಳೆ, ಉದ್ದಿನಬೇಳೆ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸುರಿದೆ. ಎರಡೇ ನಿಮಿಷ ಕಡ್ಲೇ ಬೇಳೆ ಕಪ್ಪಾಯ್ತು. ಕೂಡಲೇ ಬೆಂಡೆಕಾಯಿ ಹೋಳು ಬಗ್ಗಿಸಿದೆ. ಎರಡು ಸಲ ಚಮಚದಿಂದ ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಕೆದಕಿದೆ. ಎರಡು ಚಿಟಿಕೆ ಉಪ್ಪು ಹಾಕಿದೆ. ಮತ್ತೆರಡು ನಿಮಿಷ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಾವ್ ಆರಿಸಿ ಬಾಂಡ್ಲಿ ಕೆಳಗಿಟ್ಟೆ.

ಐದು ನಿಮಿಷವಾದ ಮೇಲೆ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಗೊಜ್ಜು ಬಾಯಿಗಿಟ್ಟೆ. ಇಟ್ಟಿದ್ದೇ ತಡ ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆ, ಮೂಗು, ಮೈಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಗೊಜ್ಜಿನಮೇಲೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದವು. ಕೂಡಲೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಗೊಜ್ಜನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ದೂಡಿದೆ. ಸಿಟ್ಟು ನೆತ್ತಿಗೆರತು ಅಜ್ಜಿ ಬರೆಸಿದ ಕಾಗದವನ್ನು ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪುಕೆ ಗೊಜ್ಜಿನೊಳಗೇ ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತೊಳಸಿಬಿಟ್ಟೆ !

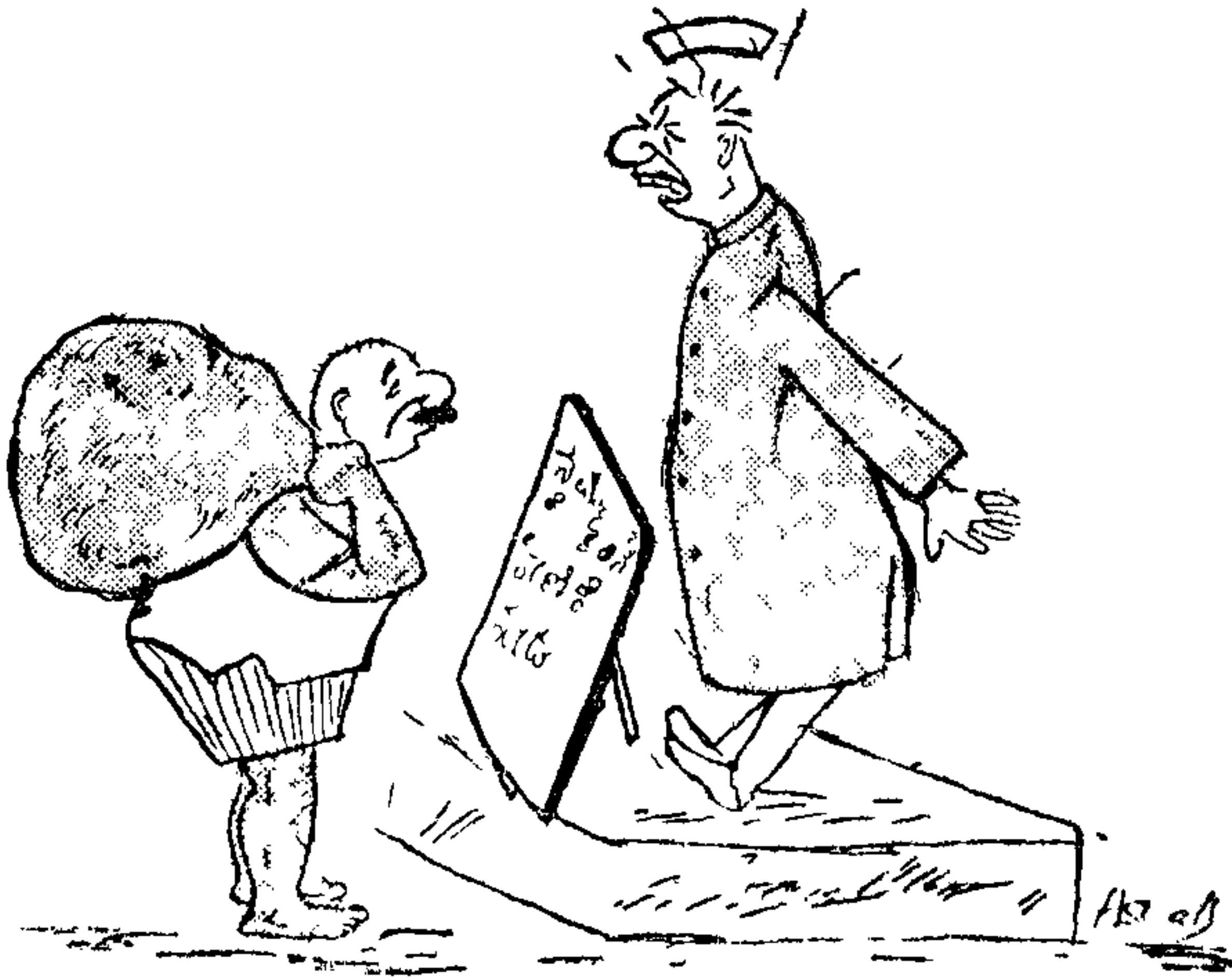

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ನಾಣಿ ಹಾಜರ್ ಆದ. ಆತ ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ. ಇವತ್ತು ನಿನ್ನ ರೂಮಿನಲ್ಲೇ ಊಟ ಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಂತ ರುಂಡಾ ಹೂಡಿದ. ಭೂಪತಿ ಊಟಕ್ಕೂ ತೇಬಿಟ್ಟ. ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಗೊಜ್ಜು ಹಾಕೊಂಡು ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರ್ಗೇ ತಿಂದ. ತಿನ್ನಾ ತಿನ್ನಾ ಹೇಳ್ತ “ಗೊಜ್ಜು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಹಪ್ಪಳದ ಚೂರೆಲ್ಲಾ ಗೊಜ್ಜೊಳಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೀಯಾ? ವಾರೆವ್ವಾ, ರುಚಿಯಾಗಿದೆಯಮ್ಮಾ” ಅಂತ ಹರಿದ ಕಾಗದದ ಚೂರನ್ನು ಹಪ್ಪಳ ಎಂದುಕೊಂಡು ತಿಂದೇ ಬಿಟ್ಟ. ಖಾಯಿಲೆ ಯಿಂದ ಎದ್ದಿದ್ದ. ಬಾಯಿ ಕೆಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ರುಚಿಯಾಗಿತ್ತು ಅಂತ ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ !

ಊಟ ಆದ್ಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನ “ನಳ” ಅಂದ, “ಭೀಮ” ಅಂದ (ನನ್ನನೇಲಿ ದಮಯಂತೀನೂ ಇಲ್ಲ, ದ್ರೌಪದಿ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ! ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಬೆಂಡೆಕಾಯಿ ಗೊಜ್ಜು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳೋ !)

“ಈ ಗೊಜ್ಜು ಹೇಗೆ ಮಾಡೋದು ಅಂತ “ವಾರದ ಸೈಶಲ್ ಅಡಿಗೆ ಕಾಲಂ ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗೂ ಕಳಿಸೋ” ಅಂತ ನಾಣಿಕ್ಕುಮ್ಮಕ್ ಕೊಟ್ಟ. ಅಂತೆಯೇ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ.

—ಹಾ. ಮೈ. ಸೂರಿ.

“ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಮೂಟೇನ ನಿಮ್ಮನೇಲಿ ಕದ್ದೆ, ಅದ್ರೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ ನನ್ ಮನಸ್ ಕರಗಿ ಇದನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾನಿಧಿಗೆ ಕೋಡೋಣ ಅಂತ ತಂದಿದೀನಿ.”

ಮಾನಿನ ಹೆಜ್ಜೆ ಗುರ್ತಿಸಬಹುದು

ಹೌದು! ಗುರ್ತಿಸಬಹುದು; ದೇವರು ಒಲಿದರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೆಂಗಸರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾವ ದೇವರೂ ಕೂಡ ಅರಿಯಲಾರ. ಔದುಂಬರಾಣಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ ಇತ್ಯಾದಿಯೆಲ್ಲವೂ ದಿಟ, ಎನ್ನುವುದು ಈಗ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.

ಮೊನ್ನೆ ನೋಡಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮೊರಾರ್ಜಿ ಭಾಯಿಯವರು, ಚಿನ್ನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಊಟ ಮುಗಿದು ಎಲಡಿಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಪಿಡುಗು ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಹೇಗೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಿದ್ದೆ. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. “ನೋಡೇ! ಚಿನ್ನ! ಹಳದಿ ಅರಿಶಿನವನ್ನು ಹಗುರಾಗಿ ಕೆನ್ನೆಗೆ ನೀನು ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಿಸ್ತೀ ಅಂತ. ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮದ ಬೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ ಅಂತ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ, ನಿನ್ನ ಮೈಮೇಲಿರುವ ಚಿನ್ನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚಿನ್ನದ ಬಾಂಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ, ನಮ್ಮ ದೇಶ ಉಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿಯುತ್ತೆ ಹಳದಿ ಪಿಡುಗು ಕೆಂಪು ರಕ್ತವನ್ನು ಹರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದ ಹಾಗೇನೇ! ಎಂದು.

ಪುಟ ಹೊಡೆದ ಜೆಂಡಿನ ಹಾಗೆ ಎಗರಿಬಿದ್ದಳು. “ಬಿಡಿ! ಅಂದ್ರೆ. ಅವಲಕ್ಷಣ ಯಾಕೆ ಮಾತಾಡ್ತೀರಿ! ನನಗಿರೋ ಒಡವೇನಾದರೂ ಏನಿದೆ. ಅಪ್ಪ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಬಳೆ, ಸರಗಳು, ಮಾವನವರು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸರ, ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿ ನಮ್ಮ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ತೆ ಮೊದಲ ಸೊಸೆಗೆ ಕೊಡುವ ಉಂಗುರ, ಬಾವಲಿ, ಇವು ಯಾವಾಗಲೂ ಹಾಕೊಂಡಿರಮ್ಮ, ನಿನ್ನ ಸೊಸೆ ಬರೋತನಕ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟಿರೋದು, ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಬಿಚ್ಚೋಲೆ ಗೌರಮ್ಮನ ಹಾಗೆ ನಾನು ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ, ಹಳದಿ ಪಿಡುಗು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೋ? ನನ್ನ ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮ ಅದರಿಂದ ಉಳಿಯುತ್ತೇನೋ? ಬಿಡಿ ಅಂದ್ರೆ. ದೇಶ ಸೇವೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ ಅಂದುಬಿಟ್ಟಳು.

ನಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮೈಮೇಲಿನ ಒಡವೆಗಳನ್ನ ನಾನು ಯಾತಕ್ಕೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ. ಕುದುರೆ ಜೂಜಿಗೆ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ

ಬಂದ ಸಂಜೆಯೊಂದು ನಮ್ಮಪ್ಪ ಈ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದರು. ಸರಿ!
ನಾನು ಹೇಳೋದು ಹೇಳಿಯಾಯ್ತು. ತೆಪ್ಪಗಾದೆ.

ಮಾರನೆ ಸಂಜೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಏಳು ಗಂಟೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇವಳು ಇತ್ತಿಲ್ಲ.
ಸರಿ! ಸಂಪಿಗೆ ಮನೆ ಸೀತಕ್ಕ ಬಂದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ
ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ; ಅಂದರೆ ಬರೋದು ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಆಗುತ್ತೆ.
ಇದೇ ಸಮಯ, ಅರ್ಧ ಓದಿದ ಪುಸ್ತಕಾನ ಮುಗಿಸಿಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಹಾಯಾಗಿ
ಸೋಫಾಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಓದುಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದೆ.

ಬಲು ಮೋಜಿನ ಪುಸ್ತಕ. ಗ್ರಿಮ್ ಫೈರಿ ಕತೆ. ಮಕ್ಕಳ ಕತೆಗಳು
ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಮೊಸಳೆಯೊಂದು ಕೋತಿಯನ್ನು ಬೆನ್ನಿನ
ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಈಜ್ಜಾ ಇದೆ.

“ಹೊತ್ತಾಯಿತೇ ಅಂದ್ರೆ! ಊಟಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಂಜೆಯಿಂದ
ಸೀತಕ್ಕ ಬಂದು ಆ ಮಾತು ಈ ಮಾತು ಆಡ್ತಾ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು
ಹೋದಳು. ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷಿಣಿ ಸುದ್ದಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿ, ಸ್ವೆಟರುಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ
ಹಾಕಬೇಕೆಂದೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದಳು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆವು. ನಾಳೆಯಿಂದ
ಬಿಡುವಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ವೆಟರ್ ಹಾಕ್ತೀನಿ ಅಂದ್ರೆ” ಅಂದಳು.

“ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡ್ತಾ ಇದಾರೆ ಕಣೆ! ಇದೇನು ದೊಡ್ಡ ಸುದ್ದಿ ಎಂದೆ. ಆಗ
ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ಇಟ್ಟಳು. ಇದೇನು ಎದುರಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಪ್ರೇಮಪತ್ರದ
ಸಮರ್ಪಣೆ ಅಂತ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಓದಿದೆ.

ಎಂಟು ಬಳಿ, ಆರು ಸರ, ನಾಲ್ಕು ಉಂಗುರ, ಮೂರು ಜಡೆಬಿಲ್ಲೆ, ಒಂದು
ಡಾಬು, ಹದಿನಾಲ್ಕು ಚಿನ್ನದ ಗುಂಡುಗಳು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಚಿನ್ನದ ಬಾಂಡುಗಳಿಗಾಗಿ
ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ರಶೀತಿ ಅದು.

ತಲೆ ಕೊಡವಿಕೊಂಡೆ. “ಅಲ್ಲಾ ಕಣೆ! ಎರಡೇ ಉಂಗುರ ಇದ್ದಿದ್ದು,
ನಾಲ್ಕು ಕೊಟ್ಟಹಾಗಿದೆಯಲ್ಲ. ಸಾಲ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆಯೇನೇ”
ಎಂದೆ.

“ಇಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಪವಿತ್ರದ ಉಂಗುರ ಒಂದು, ಕಳಾವರ್
ಉಂಗುರ ಒಂದು ನಿಮ್ಮದು ಸಂದೂಕದಲ್ಲಿತ್ತು ಅದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆ ಅಂದಳು.

ನನ್ನ ಮುಂಜೇಲಿ ನನ್ನಜ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕಳಾವರ್ ಉಂಗುರ ಅದು.

—ಅದಕ್ಕೇ ಹೇಳಿದ್ದು. ನಿನ್ನ ಸಂಜೆ ಎಗರು ಬಿದ್ದ ಆರೆ, ಈ ಸಂಜೆ ಈ
ಪ್ರೇಮ ಪತ್ರಾನ ನನ್ನ ಕೈಲಿಟ್ಟಳಲ್ಲಾ!—ವಿನಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಾದರೂ ಗುರ್ತಿಸ
ಬಹುದು.

—ಪ್ರಸಾದ್

—: ಈ ಪರಿಯ ಸೊಬಗು. :—

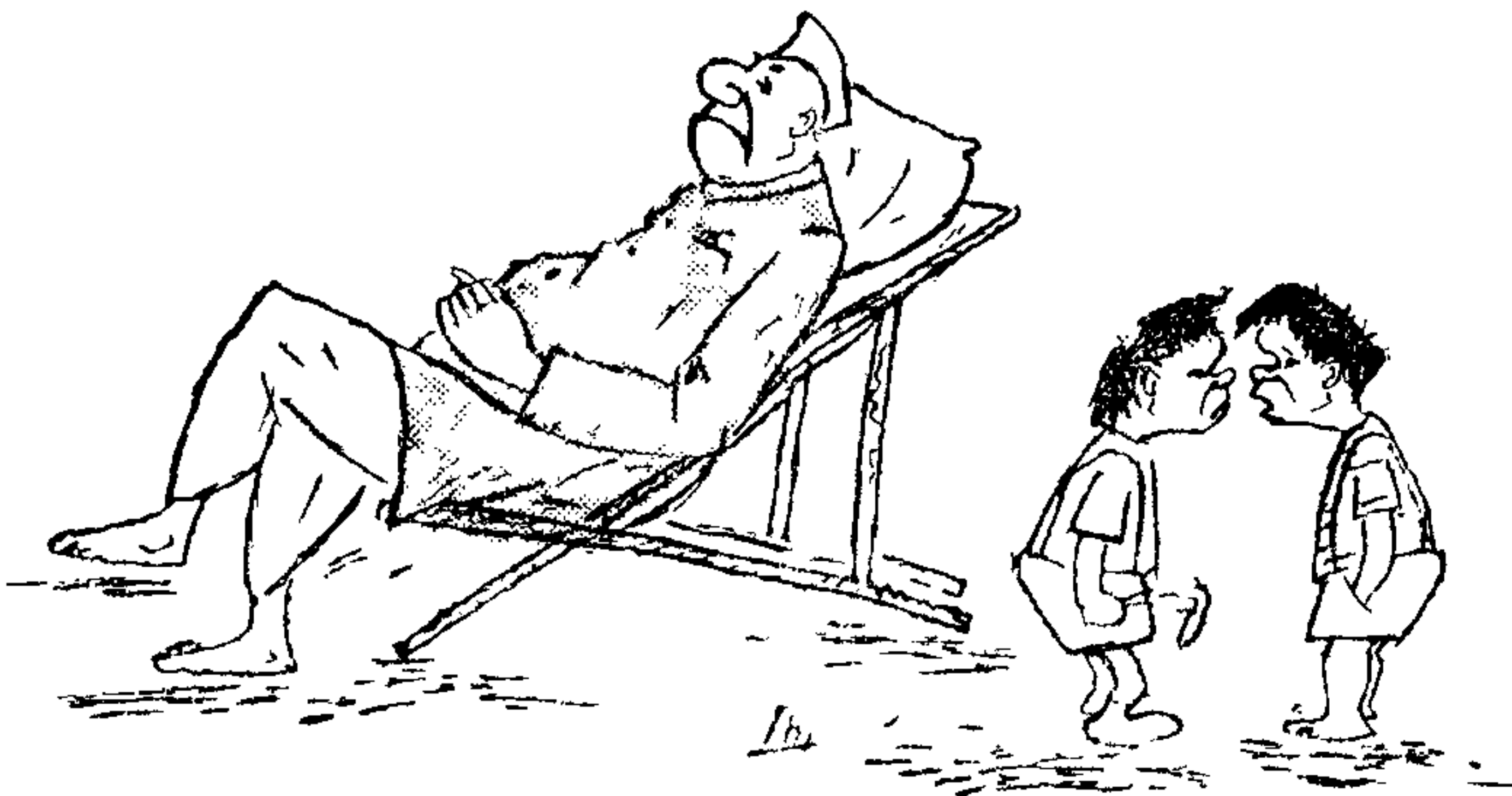
ಈ ಪರಿಯ ಸೊಬಗಾವ ದೇಶದೊಳು ನಾಕಾಣೆ |
ಅಯೂಬನಾಳುತಿಹ ಪಾಕಿನೊಳಗಲ್ಲದೆ ||

ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಬೇಡೆ ಸೀಟೋ ನ್ಯಾಟೋ ನೆಂಟ
ಕಮ್ಮುನಿಸ್ವ ಕುಲಕೆಲ್ಲ ಬದ್ಧ ವೈರಿ
ಪಡುವಲದ ಆತ್ಮೀಯ ಕೈಬಿಡದ ಗೆಳೆಯ
ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಕೋಟಿ !

ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೈಕೊಟ್ಟು ಇಂಥವನು ಕಾಡಲಿಕೆ
ಚೀಣೀಯರಾತ್ಮೀಯ ಕಮ್ಮುನಿಸ್ವ ಮಿತ್ರ
ಚೌ ಮಾವೊಗಳ ಭಕ್ತ (ಇಸ್ಲಾಮನುದ್ಧಾರ !)
ಪಶ್ಚಿಮದ ದೊಡ್ಡಪ್ಪರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಧೂ ಧೂ

ಜೆಟ್ ಬಾಂಬರ್ ಗಿಟ್ಟಿಸಲು ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಬಳಿಸು
ಒಂದೋ ಎರಡೋ ಮೂರೋ ಪಶ್ಚಿಮದ ನಿಕಾ
ಇಂಥಕ್ಕೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಬಂತೆಂದರೆ ಮುಖ ಗಂಟು
ನಾಲ್ಕನೇದ್ದು ಸಂಬಂಧ; ಪೀಕಿಂಗೆ ಮಕ್ಕಾ !

—ರಾಮಿ

“ ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮಪ್ಪ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೇಲು ತುಂಬಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದ್ರಲ್ಲ ಈಗ
ಯಾಕ್ ಮಾಡಲ್ಲ ”

“ ಅಯ್ಯೋ ಪೆದ್ಡೆ ನಮ್ಮಪ್ಪ ಕಟ್ಟಿಸ್ಕೊಂಡಿರೋ ಹಲ್ಲು ಚಿನ್ನದ್ದು ಕಣೋ ”

ಹೆತ್ತವರ ಹೆಗ್ಗಣ

ನಾನೂ, ಶೌರಿ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ಪ್ರಾಯಶಃ “ಬಿಸ್ಕುತ್‌ರಾಣಿ” ಗವರ್ನರ್ ಕಪ್ ಗೆದ್ದ ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಜೋರ್-ಕಿ-ರಾಣೀ ಇದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಅಂತೂ ರೇಸಿನ ದಿನಗಳು. ನಾನೂ ತುಸ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದೆ.

“ರಾಮಪುರದಿಂದ ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ ಸರ್” ಅಂದ ಒಂದುದಿನ ಶೌರಿ.

“ಹ್ಲೂ!” ಅಂದೆ.

“ನಾಗಮ್ಮನೋರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಸರ್. ಕಲ್ಯಾಣಪುರದಿಂದ ಶಾಂತಾದೇವಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಮತ್ತು ಅವರ ಮಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದ್ದಾರಂತೆ ಸರ್. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕರ್ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಂತೆ ಸರ್”

“ಯಾರದು ಶಾಂತಾದೇವಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅಂದರೆ?”

“ಪ್ರಾಯಶಃ ಪೀತಾಂಬರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಪತ್ನಿ ಇರಬೇಕು ಸರ್. ಹಿಂದೆ ರಾಮಪುರದಲ್ಲಿ....ಮಾತ್ರೆ ಕಾಫಿ ತರ್ತೇನೆ ಸರ್” ಅನ್ನುತ್ತಾ ಶೌರಿ ಒಳಗೆ ಹೋದ.

ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಶಾಂತಾದೇವಿಯವರನ್ನೂ, ಅವರ ಮಗನನ್ನೂ, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಶೌರಿ, ಓವೆಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೈಲ್ಯಾಂಡ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಳಿಸಿದ. ಶಾಂತಾದೇವಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ-ಲಲಿತಾಪಾವಾರಳಿಗೆ ಅಕ್ಕ ಅನ್ನ ಬಹುದು-ಸೋಫಾ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತರು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಕುರ್ಚಿಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ, ಅವರ ಮಗ ಮಂಗಳೇಶ ಉಗುರು ಕಚ್ಚುತ್ತ ಕುಳಿತ. ಮೇಕೆಯ ಮುಖ, ಗೂಬೆಯ ಕಣ್ಣಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಏನೇನೂ ಆರಿಯದ, ಏನೇನೂ ಹರಿಯದ, ಏನೇನೂ ಮಾಡದ ಮುಖಭಾವದ ಆಸಾಮಿ.

ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯ ಪ್ರಾಥಃಕಾಲದ ಉಪಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆದವು.

“ರಾಮಪುರದಿಂದ ನಾಗಮ್ಮನೋರು ಪತ್ರ ಬರೆದಿರಬಹುದು” ಅಂದರು ಶಾಂತಾದೇವಿ.

“ಹೌದು ನಿನ್ನೆ ಬಂತು” ಅಂದೆ.

“ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು ಈಗ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಜೈಲುಗಳು, ಪೊಲೀಸು ಠಾಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಪೈದಿಗಳು ಬಾಳುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶೆ ವರ್ಣಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಮದ್ರಾಸು, ಕುಂಬಕೋಣಂ, ಸೇಲಂ ಈ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೂ ಜೈಲು ಠಾಣೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಕೇವಲ ಎರಡು ವಾರಗಳ ಪ್ರವಾಸ. ಅದುವರಿವಿಗೂ ಮಂಗಳೇಶನನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಳಿದ್ದೇನೆ.”

“ ಏಕೆ ಅವನಿಗೂ ಊರುಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇಲ್ಲವೆ?”

“ ತಿರುಗಾಟ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೇಶನಿಗೆ ತಾಗೋದಿಲ್ಲ.”

“ ಓಹೋ!” ಅಂದೆ.

“ ನೋಡ್ರೇ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೇಶನಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದುಬಿಟ್ಟರೇ, ಬೇರೇನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲರೇ! ಅವನು ಕಾಲೇಜುಮೆಟ್ಟಲು ಹತ್ತಿದ್ದೂ ಸಹ ಬೀಡಿ, ಸಿಗರೇಟು, ಕಾಫಿ, ಸಿನೇಮಾ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವಲಕ್ಕಿ ಹಾಲು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಊಟ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು, ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಇಷ್ಟೇರೇ ಅವನ ಡೈರಿ. ಅವನಪ್ಪ ಬರೆದ ಒಂಭತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ತಂದಾನ್ವಿ. ಅವನ ಓದುತ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆತಾನೆ. ನಿಮಗೇನೂ ತ್ರಾಸೇ ಇಲ್ಲರೇ. ಹಾ....ನಾನು ಊಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಾದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಸವನಗುಡಿ ಮಹಿಳಾಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಯವರಲ್ಲಿ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ, ರಾತ್ರಿ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ. ಮದರಾಸ್ ರೈಲಿಗೆ ನನ್ನ ಟ್ರಂಕು, ಹಾಸಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗುಮಾಸ್ತೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಪುನಃ ಭಿಟ್ಟಿಯಾಗೋಣ. ನಾನು ಹೊರಡ್ತೇನೆ ಮಂಗು.”

ಅನ್ನುತ್ತಾ ಸುಂಟರಘಾಳಿ ವಾಪಸು ಹೋಗುವಂತೆ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟರು. ಮಂಗಳೇಶ, ಬಿಟ್ಟು ಚೀಪುತ್ತ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿದ.

ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನ ನಾಗತ್ತೆ ಮತ್ತು ಶಾಂತಾದೇವಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಏನು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಒಂದೇ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಅಂದರೆ ಈ ಮಂಗಳೇಶನಂತಹ ಸಾಧು ಪುರುಷ ನೊಂದಿಗೆ, ಹೇಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಅಂತ!

“ ಶೌರಿ ” ಅಂದೆ.

“ ಸರ್ ”

“ ಈ ... ಈ ... ಇವರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೋ ಶೌರಿ ”.

“ ಆಗಲಿ ಸರ್. ” ಅಂದ

ರಾತ್ರಿ ರೂಮಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಮಂಗಳೇಶ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಶೌರಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದೆ.

“ ಸಾಯಂಕಾಲ ಎರಡು ಸ್ಲೇಟ್ ಜಿಲೋಬಿ, ಎರಡು ಸ್ಲೇಟ್ ಜಾಮೂನ್, ಮೂರು ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ, ಒಂದು ಸ್ಲೇಟ್ ಬಜೆ, ಒಂದು ಸ್ಲೇಟ್ ಖಾರದ ಗೋಡಂಬಿ, ಕಾಫಿ, ಬೀಡ ಸೇವಿಸಿ, ಒಂದು ಗೋಲ್ಡ್‌ಸ್ಟೆಕ್ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಹೊರಗೆ ಹೊರಟವರು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಸರ್. ” ಅಂದ.

“ ! ? ! ? ” ಅಂದೆ.

“ ಹಾದು ಸರ್, ಮಂಗಳೇಶರಾಯರು ನಮ್ಮ ಹಾಗೇ ಸರಾಸರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸರ್. ” ಅಂದ.

ನಿಜವಾಗಿ ನನಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕಳವಳ ಕಮ್ಮಿಯಾಯ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಧು ಮಂಗಳೇಶನಿಗಿಂತಲೂ ಇಂತಹ....ಇಂತಹ....ಸಾಧುವಲ್ಲದ ಮಂಗಳೇಶನೇ ಸಹವಾಸಕ್ಕೆ ಸಮ ಎನ್ನಿಸಿತು.

ರಾತ್ರಿ ಊಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೇಶ ಇಲ್ಲ. ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್ ತಿರುಗಿಸಿ, ಸಿಲೋನ್, ಪೀಕಿಂಗ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ. ಅಮೆರಿಕಾ ಬಿ. ಬಿ. ಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕೇಳಿದ್ದಾಯ್ತು. ಮಂಗಳೇಶನ ಪತ್ನಿ ಇಲ್ಲ. ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮಧ್ಯಪ್ರಾಚ್ಯ ಪ್ರಸಾರ ಕೇಳಿದ್ದಾಯ್ತು. ಮಂಗಳೇಶನ ಸುಳುವಿಲ್ಲ. ಮಲಗಿದೆ.

ಮುಂಜಾನೆ, ಶೌರಿ ಕಾಫಿ ತಂದ.

“ ಶೌರಿ.... ”

“ ಮಂಗಳೇಶರಾಯರಿನ್ನೂ ಎದ್ದಿಲ್ಲ ಸರ್. ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ. ”

“ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದರು ? ”

“ ಅವರು ಬರಲಿಲ್ಲ ಸರ್. ಇಬ್ಬರು ಪೊಲೀಸರು ತಂದುಬಿಟ್ಟರು. ”

“ ಏನು ಮಾಡಿದನಂತೆ ? ”

“ ಸಾಂಬಾಜೀರಾಯನ ಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲಿ ಬೀರ್ ಕುಡಿದು, ಎರಡೂ ವರೆ ರಮ್ ಕುಡಿದು, ಬಿಲ್ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಬೇರರ್‌ಗೆ, ಫಳೀರ್ ಅಂತ ಎಡಗೆನ್ನೆಗೆ

ಬಾರಿಸಿದರಂತೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ದೂರು ಹೋಯ್ತು. ಅವರನ್ನು ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವಾಗ, ಈ ಹೋಟೆಲಿನ ಮಾಣಿ ದಾಮೋದರ ಸಿನಿಮಾದಿಂದ ವಾಪಸಾಗುತ್ತಿದ್ದವನು, ಮಂಗಳೇಶರಾಯರ ಗುರುತು ಹಿಡಿದು, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರ್ಕೊಂಡು ಬಂದ ಸರ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾರಿನ ಬೇರರ್ ಇದ್ದ ಸರ್. ಬಾರಿನ ದಂಡ ಕೊಟ್ಟು, ಬಿಡಿಸಿದ ಸರ್. ”

“ ಪೋಲೀಸು ? ”

“ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಕೆಂಪಣ್ಣ ಸರ್. ಶನಿವಾರದ ರೇಸಿನಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಎರಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಟೆವ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಸರ್. ”

“ ಷಹಭಾಸ್ ! ”

“ ಮಂಗಳೇಶರಾಯರು ಎದ್ದಿರಬೇಕು ಸರ್ ಶಬ್ದವಾಯ್ತು. ”

ಮಂಗಳೇಶ ಬಂದ.

“ ಭಳಿರೇ ! ಭಳಿರೇ !! ಪಾಂಡುರಂಗರಾವ್ ”

ಭಳಿರೇ ! ಶೌರಿ....ಭಳಿರೇ !! ”

ನಾನು ಶೌರಿಯ ಕಡೆ ನೋಡಿದೆ. ಶೌರಿ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿದ. ಅಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮಂಗಳೇಶನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದೆವು. ಮಂಗಳೇಶ ಮುಂದುವರಿದ ಅಭಿನಯ ದೊಂದಿಗೆ ಹಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ.

“ ಭಳಿರೇ ಎನ್ನಯ ಸಮಾನರಾರೀ ಜಗದೊಳಗ್ಯಾರಿಹರೋ ! ಜಗದೊಳಗ್ಯಾರೀ ಭಳಿರೇ ಎನ್ನಯ ಸಮಾನರಾರಿಹರೋ !! ಎನ್ನಯ ಸಮಾ.... ”

“ ಮಂಗಳೇಶರಾವ್ ! ” ಅಂದೆ.

“ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಪಾಂಡುರಂಗರಾವ್. ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಮರೆತಿದ್ದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ನನ್ನ ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ, ನಿಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಅಲ್ಲ ? ”

“ ಇಲ್ಲ ” ಅಂದೆ.

“ ನೋಡಿ ಪಾಂಡುರಂಗರಾವ್. ಛೇ ! ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನಾವು ಸ್ನೇಹಿತರು. ನೋಡು, ಪಾಂಡು. ನನಗೆ, ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ನನ್ನನ್ನು ಮನೇಲಿ ಕೂಡಿಹಾಕಿ, ಬಾಟಲ್ ಫೀಡ್ ಮಾಡಿ, ಬೇಸರ ಹುಟ್ಟಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲೇಜು ಬಿಟ್ಟಮೇಲೆ ನಾನು ಬಿ ಎ. ಬೇರೆ ಬಡಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ! ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಪಾದಿಸಿರೋದು. ಅಮ್ಮ ಬರೋತನಕ ಪ್ರತಿ ನಿಮಿಷ, ನನ್ನ

ಸ್ವತಂತ್ರಾನ ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಪ್ಪನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ನೂರ ಐವತ್ತು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಎತ್ತೊಂಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೋ ಇಲ್ಲೋ ನೀ ಹೇಳು ಶಾರಿ ? ”

“ ಸರಿ ಸರ್ ” ಅಂದ ಶಾರಿ.

“ ತಥಾಸ್ತು ” ಅಂದೆ ನಾನು.

ಮೂರು ದಿನಗಳು ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಕಳೆದವು. ಶಾರಿಯ ಮೇಲೆ, ನನ್ನ ಅತಿಥಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿದ್ದೆನಾದ್ದರಿಂದ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ, ನನಗೆ ಪುರುಸೊತ್ತೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದಿನ, ಹೋಟೆಲು ಮ್ಯಾನೇಜರು ನನ್ನ ಕೋಣೆಗೆ ಬಂದರು.

“ ಬನ್ನಿ-ಎನು ವಿಶೇಷ ? ” ಅಂದೆ.

“ ನೋಡಿ ಸರ್, ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಪಕ್ಕದ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿ, ಗೋಡೆ ಬೀರುವಿನ ಎರಡು ಗಾಜು, ಒಂದು ಹೂಜಿ, ಐದು ಗ್ಲಾಸ್, ಒಂದು ಕುರ್ಚಿಯ ಒಂದು ಕಾಲು, ಒಂದು ಬಲ್ಬು-ಒಡೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಡ್ಯಾಮೇಜು ಕೊಡಿಸಿ, ಇವತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡಿಸಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ” ಅಂತ ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟರು.

ಶಾರೀನ ಕರೆದೆ.

“ ನಾನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸ್ತೇನೆ ಸರ್, ಅಂದ.

ಅವತ್ತು ನಾನು, ರಾಜ, ಚಂದಿ-ತಿಪ್ಪಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ವಾಪಸ್ ಆಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಸಮಯ. ಸ್ನೇಹಿತರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು, ಹೋಟೆಲು ಸೇರಿದೆ. ಶಾರಿ ಎದ್ದಿದ್ದ.

“ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಂತವಾಗಿದೆಯೇ-ಶಾರಿ ? ”

“ ಹೌದು ಸರ್ ”

“ ಮಂಗಳೇಶರಾಯರು ? ”

“ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಲಾಕ್-ಆಫ್ ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಸರ್. ಒಂದು ವಾರ ಸಜ-ಸರ್. ”

“ ಖಾನಿಗೀನಿ ಎಸಾದರೂ ಮಾಡಿದನೇ ಶಾರಿ ! ” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ ಘಾಬರಿಯಾಗಿ.

“ ಇಲ್ಲ ಸರ್. ನನ್ನ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ನೇಹಿತ ಕೆಂಪಣ್ಣ, ಟಿಕ್ನಲಾಜಿಕಲ್ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಸರ್ಕಲ್ ನಲ್ಲಿ ಡ್ಯೂಟಿಮೇಲಿದ್ದಾಗ, ಮಂಗಳೇಶರಾಯರು, ಅವನಿಗೆ

ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಕ್ಯಾಟರ್‌ಬಿಲ್‌ನಿಂದ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದರು ಸರ್. ಕೆಂಪಣ್ಣನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು ಸರ್. ಪೋಲೀಸ್ ಲಾಕ್-ಅಪ್ ಸೇರಿಸಿದವು, ಸರ್. ಬೇಕಾದಾಗ ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರ್ತೇನೆ ಸರ್.”

“ಶಾರಿ-ಆ ಮುಟ್ಟಾಳನ ಕೈಲಿ ಕ್ಯಾಟರ್‌ಬಿಲ್ ಹೇಗೆ ಬಂತು?”

“ನಾನೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಸರ್. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಪೋಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸ್ತಾರೆ ಅಂತ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ ಸರ್.”

“ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವನ ತಾಯಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಗತಿ ಏನು ಶಾರಿ?”

“ಆ ದಿನ ನಾನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರ್ತೇನೆ ಸರ್. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಬಂದರೆ-ಮಗನ್ನ ಎರಡು ದಿನ ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ನಂದೀಬಿಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳೋಣ ಸರ್.”

“ಸರಿ ಶಾರಿ-ಎಲ್ಲಾ ನಿಂಗೇ ಗೊತ್ತು” ಅಂದೆ.

ಸತ್ಯದ ಹಾದಿ ಎಂದೂ ಸುಗಮವಾಗಿ ಸಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ವಾರದ ಪ್ರವಾಸ ಕೈಂದು ಹೋದಾಕೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸಹಜವಾದ ಚಪಲ ಚಿತ್ತಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ, ಒಂಭತ್ತನೇ ದಿನ ಸುಂಟರ ಘಳಿಯಂತೆ, ಪುನಃ ಧಾವಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು.

“ಓಹೋ-ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವಾಸ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ, ತುಂಡು ಮಾಡಿದಿರಾ?” ಅಂತ ಕೇಳಿದೆ.

“ಹೌದು ಹೈದರಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ. ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ದಲ್ಲೇ ಇಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.”

ತುಸ ಹೊತ್ತು ಮೌನ.

“ನಮ್ಮ ಮಂಗೇಶನಿಂದ ನಿಮಗೇನೂ ತ್ರಾಸು ಆಗಲಿಲ್ಲ-ಹೌದೋ?” ಅಂತ ವಿಚಾರಿಸಿದರು.

“ಛೇ! ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿದು ಕುಳಿತಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಂಗೇ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಕಟವಾಯ್ತು” ಅಂದೆ.

“ಈಗಿಲ್ಲಿ ಅವ?”

“ಎರಡು ದಿನ ಹವ ಬದಲಾಯಿಸಲಿ ಅಂತ, ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ, ಜೊತೆಮಾಡಿ ನಂದೀಬಿಟ್ಟಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಎಂಜಲು ನುಂಗಿದೆ.

“ಬಹಳ ತ್ರಾಸು ತಕೊಂಡಿ-ಪಾಂಡುರಂಗರಾವ್. ಆದರೆ-ಆದರೆ ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಂಗೇಶ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಲಾಕ್-ಅಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಖೈದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ಹೊರಲಿಕ್ಕಿದ್ದನಲ್ಲ ಏಕೆ?”

ನಾನು ನಾರದನಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದೆ !

ಶೌರಿ ಕೆಮ್ಮಿದ.

“ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಅಮ್ಮ. ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರೇನೋ, ಮಂಗಳೇಶರಾಯರನ್ನು ನಂದೀಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಂತ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ನಡೆದ ವಿಷಯ, ಇವರಿಗೆ ನಾಹೇಳಿಲ್ಲ. ” ಅಂದೆ.

“ ಈಗ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹೇಳೋ ನೋಡೋಣ. ”

“ ಬಸ್ ಸ್ವಾಂಡಿಗೆ ತಲುಪುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ, ಮಂಗಳೇಶರಾಯರು ನಂದೀಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹಠ ಹಿಡಿದರು. ತನ್ನ ತಾಯಿ ತಂದೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ತಾನು ಉಂಡಾಡಿಯಾಗಿ ಸುಖಪಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅಂದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಜೈಲು ಲಾಕ್-ಅಪ್ ನಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೈದಿಯ ಹಾಗೆ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ ಪಡೆದು, ತನ್ನ ತಂದೆ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೃತಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂತ ಘಣ ತೊಟ್ಟು, ಪೊಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪುಸಲಾಯಿಸಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಲಾಕ್-ಅಪ್ ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತಮ್ಮಾ ಈಗಲೇ ಕಾರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೇಶರಾಯರನ್ನು ಕರೆತರ್ತೇನೆ ”

—ಅನ್ನು ತ್ತಾ ಶೌರಿ ಅದೃಶ್ಯನಾದ.

“ ಪಾಂಡುರಂಗರಾಯರೇ ಕ್ಷಮಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ, ವೃಥಾ ಅನುಮಾನಪಟ್ಟಿ. ನಿಮ್ಮ ಉಪಕಾರದಿಂದ, ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೇಶನ ಅಂತರಾತ್ಮವನ್ನು ಒರೆ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡಿದ ಹಾಗಾಯ್ತು. ಅಂತಹ ಮಗನನ್ನು ಹೆತ್ತ ನಾನೇ ಧನ್ಯಳು. ” ಅಂದರು ಶಾಂತಾದೇವಿ.

“ ತಥಾಸ್ತು ” ಅಂದುಕೊಂಡೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೆ.

ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ತಾಯಿ ಮಗನನ್ನು ಮೈಸೂರು ರೈಲು ಹತ್ತಿಸಿ ಬಂದೆವು.

“ ಶಾ ” ಅಂದೆ.

“ ಸರ್ ”

“ ಈ ಪ್ರಸಂಗ ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತರುವಂಥಾದ್ದು ಶೌರಿ. ನೀನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಚಾಲಾಕಾಗಿದ್ದೆಯೋ ಶೌರಿ ? ”

“ ನಮ್ಮಮ್ಮ ನನ್ನನ್ನ ಬಹಳ ಚಾಲಾಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದರು ಸರ್ ”

“ ಬಿಡು ಶೌರಿ ನಮ್ಮಮ್ಮನೂ ನನ್ನನ್ನ ಚಾಲಾಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನು ? ”

“ ಆದಕ್ಕೇ ಸರ್ ಹೇಳೋದು-ಹೆತ್ತೋರಿಗೆ ಹೆಗ್ಗಣ ಮುದ್ದು ಅಂತ. ನೀವೇ ನೋಡಿದಿರಲ್ಲಾ ಸರ್ ! ”

“ ಹೌದು ಶೌರಿ ”

—“ ಕೇಫ ”

✠ ವಾಗ್ಗಾಲದ ವೈಭವ ✠

(ಕಂಡುಗೋಡ್ಲು ಅವರಿಗೆ ನಮೋ ಎಂದು)

ಚೇಣರು ನುಗ್ಗಿದ ಇಂಡ್ಯದ ನಾಡಿನ
ವಾಗ್ಗಾಲದ ವೈಭವವೇನು !
ತೂಗಿದರನಿತೂ ತೀರದ ಹೊನ್ನಿನ
ಎಡೆಬಿಡದಿಹ ಸಿರಿ ಹೊನಲೇನು !

ಗುಡಿ ದೇಗುಲಗಳ ಹರಿವಾಣಗಳು
ಹೊನ್ನು ತುಂಬಿ ಹೊರಬಿದ್ದಿತಗೋ
ವೆಂಕಟರಮಣರು ಸಂಕಟ ಹರಣರು
ಹೊನ್ನನು ನೀಡಲು ಬಂದರಗೋ !

ಆವೇಶದಿ ಕ್ಲಬ್ ಲಲನೆಯರೆಲ್ಲರು
ಊರ ಬೀದಿಗಳ ತುಳಿಯುವರು
ಸರಗಳ ಕೇಳುತ ಬಳೆಗಳ ಬೇಡುತ
ಲಗ್ಗೆ ಹಿಡಿದು ಸೆಣಸಾಡುವರು

ಸರಗಳ ಬಿಚ್ಚಿಸಿ ಬಳೆಗಳ ಜಾರಿಸಿ
ಅಜ್ಜಿಯ ನಗಗಳ ಕೊರೆಕೊರೆದು
ಬೆರಳುಂಗುರಗಳ ಮೆತ್ತನೆ ಸರಿಸಿ
ಮೊರಗಳ ತುಂಬ ಸುರಿಸುರಿದು

ಅವರಿವರೆನ್ನ ದೆ ಹೊನ್ನಿನ ಸುರಿಮಳೆ
ಕೂಡಿದವೆನಿತೋ ಗ್ರಾಮುಗಳು
ಮನಗಳ ಮನೆಗಳ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ
ಕೆಲವೆಡೆ ಮಾತ್ರ ಪಿಸು ಮಾತುಗಳು

ಪವನಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು ಹತ್ತೈವತ್ತು
ಹೋದರೆ ಹೋಗಲಿ ಗ್ರಾಮ್ ಹತ್ತು
(ಪತ್ರಿಕೆಯೊಳಗೆ ಹೆಸರೂ ಬಂತು)
ಕೊಂಡರಾಯ್ತು ತಿಂಗಳಿಗ್ಗತ್ತತ್ತು !

—ರಾಮಿ

— 0 —

“ ವಾರದ ಹುಡುಗನ ವರದಿ ”

ಮಾನ್ಯ ಸಂಪಾದಕರೇ !

ಸುತ್ತಲೂ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡಿ, ಕೆವಿಗಳನ್ನು ಅಗಲವಾಗಿ ಹರಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿ, ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಬರೆದು ಕಳಿಸಿ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಳಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ವಾರದ ಬಡ ಹುಡುಗ ನಾನು. ಊಟ ಹಾಕುವವರ ಮನೇಲಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಹಾಕಿದಾಗ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ತಿಂದು ಬರುವವನು, ನಾನು ಏನು ತಾನೆ ಬರೆದು ಕಳಿಸಲಿ. ಆದರೂ ವೈದಿಕರೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳ ಆದರರಿಂದ ಕಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ನಾನು ಐದು ನಿಮಿಷ ಇರೋದು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಷಯ ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ್ದೇನಲ್ಲಾ ! ಆದರೂ ಅದೊಂದೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನೇ ಬರೆದು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ವೈದಿಕರ ಮನೆಯ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ ವಿಶ್ವ ನನ್ನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಆಟ ಆಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಗಳಸ್ಯ ಕಂಠಸ್ಯ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಮನೆಗೆ ವಾರದ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಅವನ ಅಮ್ಮನು ನನ್ನನ್ನು ಬಲು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿ, ಊಟಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಾಳೆ. ಆಕೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ಬಲು ಗೌರವ ಮತ್ತು ಪ್ರೀತಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಕೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದು ದಿವಸ ಆಕೆ ಊಟ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ, “ ಮಾಣೆ! ಸಾಕೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಮ್ಮನೆಗೆ ಬಂದು, ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವನನ್ನು ಹಜಾಮರ ಅಂಗಡಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಅವನಿಗೆ ಕ್ರಾಪ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕರೆಕೊಂಡು ಬರ್ತೀಯಾ? ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳ ಕೂಡದು” ಎಂದರು. “ ಅದಕ್ಕೇನಮ್ಮಾ ಆಗಲಿ! ಹಜಾಮರ ಹುಡುಗನೂ ನನಗೆ ಸ್ನೇಹಿತ. ನೋವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮುಡಿ ಕತ್ತರಿಸವ್ವಾ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದೆ.

ಮಾರನೇದಿನ ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಶ್ವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹಜಾಮರ ಅಂಗಡಿಗೆ ನಡೆದೆ. ಅವನ ಮುಡಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಅಣಿಯಾಗಿ ಕ್ರಾಪು ಮಾಡಿಸಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಅವರ ಅಮ್ಮನೇ ನೀರು ಹಾಕಿದರು. ಆಮೇಲೆ ನಾನೇ ಅವನ ಕ್ರಾಪಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿ, ಬಾಚಿ ಬೈತಲೆ ತೆಗೆದೆ. ಇನ್ನೇನು ಅವರ

ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಬೇಕು, ವರಾಂಡದ ಮೆಟ್ಟಲ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆಗ ಮನೆಯ ಯಜಮಾನರು ದೇವಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೂವುಕಾಯಿನ ತಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ವರಾಂಡದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಗನನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಕ್ರೂರ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿ ಅವನ ತಲೆಯ ಕ್ರಾಪನ್ನು ನೋಡಿದರು.

ವಿಶ್ವ ಭಯದಿಂದ “ಅಪ್ಪಾ! ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ “ಗಂಟಿನ ಹುಡುಗ” “ಜಡವಿಶ್ವ” “ಹೆಣ್ಣಾಪುಸ್ಸಿ” ಅಂತ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಪ್ಪಾ! ಎಲ್ಲರೂ ಕ್ರಾಪು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರಪ್ಪಾ!” ಅಂತ ಅಂದ.

“ಜಾತಿಭ್ರಷ್ಟ ಮುಂಡೇದೇ! ನಾಳೆ ತಿರುಪತಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಿನಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಸಿ, ಮಾಡಿದ ಪಾಪಾನ ತೊಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂದು ವೈದಿಕ ಶಿಖಾಮಣಿಗಳು ಹೇಳಿದರು.

ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಆಕೆಯು ಬಂದಳು. ವರಾಂಡ ದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತರು. “ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ವೇನೋ” ಎಂದು ಕೊಂಕಿನಿಂದ ಕೇಳಿದರು.

ವೈದಿಕರು ಸ್ವಲ್ಪ ತಣ್ಣಗಾದರು. “ವೈದಿಕರ ಮನೆ ಹುಡುಗ! ತಲೆ ಚಂಡಿಕೇನ ತೆಗೆಸೋಣ ಅಂದರೆ ಏನೆ? ನೀನೂ ಶಾಮಿಲಾಗಿದ್ದೆಯೇನೇ ಇದಕ್ಕೆ” ಎಂದರು.

“ವೈದಿಕರ ಮನೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿಸೋ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸ ಬೋದಂತೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಹುಡುಗರ ತರಹಾ ಇರಕೂಡದೇನೋ! ವೈದಿಕರ ತರಹಾ ವಿದ್ಯಾನ ಕಲಿಸುಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಿದರೇನೋ? “ಬಿಡಿ ಅಂದ್ರೆ” ಅಂತ ಆಕೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಕೊಟ್ಟರು. ಮುಖವನ್ನೂ ಶಿಂಡರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತರು.

ವೈದಿಕರು ಜಾಣರು “ಅಲ್ಲಾ ಕಣೆ! ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಮಾಡಿಟ್ಟ ರೂಢಿ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಆರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಲು ಒಳ್ಳೆಯವು. ನಮ್ಮದು ಬಿಸಿಲು ದೇಶ. ಸೂರ್ಯನ ರುಳ ಹೆಚ್ಚು. ತಲೆ ತಂಪಾಗಿರಲಿ ಅಂತ ಚಂಡಿಕೆ ಬಿಡ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಚಳಿ ಹೆಚ್ಚು, ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಹೆಂಗಸರು ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿ ಕೋತಾರೆ, ಹಾಗಂತ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋದೆ? ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಅನು ಸರಿಸಿ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಕಣೆ” ಎಂದು ವಾದವನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕರಡಿಗಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮೀಸೆ ಗಡ್ಡಗಳಿರ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಯಾಕೆ ಬೋಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ! ಹಾಗೂ ನಿಮ್ಮ ತಲೆ ತಂಪಾಗಿರಲಿ ಅಂತ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಮ್ಮ ನೆತ್ತಿ ಮೇಲೆ ಕೂದಲನ್ನು ಯಾಕೆ ಉಳಿಸಲಿಲ್ಲ! ಕನ್ನಡಿ! ಕೆಂಚ ಕನ್ನಡಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆ!

ಓಹೋ! ಇರಬೇಕು ಅಂದ್ರೆ. ತಲೆ ಕೆಂಪಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇರೋದರಿಂದಲೇ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಬಡಬಡಿಸ್ತೀರೇನೋ? ಆಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬಹಿರೂಪ ಇರಬೇಡವೇ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವೇಷ ಭೂಷಣ ಹಾಕಬೇಡವೇ? ತಿಳಿಯದ ಮಗು! ಅದನ್ನ ಸುಮ್ಮನೆ ಸತಾಯಿಸ್ತೀರಲ್ಲ ಅಂದೆ! ಅಂತ ಆಕೆ ಅಂದರು.

“ನಿಮ್ಮ ಜತೆ ಮಾತನಾಡೋರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ! ದೇವರಿಲ್ಲ! ದಿಂಡಿರಿಲ್ಲ! ದೇಶ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗ್ತಾ ಇದೆ. ಹೋಗಲಿ! ಹೋಗಲಿ! ವಿನಾಶಕಾಲ! ನಾನೊಬ್ಬ ಏನು ಮಾಡುಕ್ಕಾಗುತ್ತೆ? ಅದಷ್ಟು ಮಾಡ್ತೀನಿ! ಮಗನ ಪಾಪವನ್ನು ತೊಡೆಯುಕ್ಕೆ ತೊಡಗುತ್ತೆ. ಸಾಳೆಯಿಂದ ಕೇಶವರ್ಧಕ ತೈಲಗಳನ್ನು ತಂದು, ನನ್ನ ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಅದಷ್ಟು ಕೂದಲನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಯಾದರೂ ನಮ್ಮ ದೇವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಪಣತೊಟ್ಟು ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ವಿಶ್ವನ್ನ ಕರಕೊಂಡು, ಆಕೇನೂ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣು ಮಿಟಕಿಸಿ, ಒಳಗೆ ಹೋದರು.

ವೈದೀಕರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಯಾಕೆ ನಾನು ಬೀಳಲಿಲ್ಲ! ಹಾಗೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಮಗನ ಮೇಲಿನ ಕೋಪವನ್ನೂ, ಹೆಂಡತಿಯ ಮೇಲಿನ ತಾಪವನ್ನೂ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಖಂಡಿತ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೈಲಿದ್ದ ತಟ್ಟೆಯಿಂದಲೇ ನನ್ನನ್ನು ಚಚ್ಚಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರೇನೋ? ಮಾಡಿದವರ ಪಾಪವೆಲ್ಲಾ ಬಡವರ ತಲೆಮೇಲಿಲ್ಲವೇ?

ವೈದೀಕರು ಹೇಳಿದರಲ್ಲಾ! ಆ ದೇವರೇ ಕ್ರಾಪು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಕಾನಾಡಿತೇನೋ? ಹುಡುಗ! ನನಗೊಂದೂ ತೋಚುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹಿರಿಯರು ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದು.

ವರದಿ ಕಳಿಸು ಅಂದಿರಿ. ಕಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀನಿ. ಮಿಕ್ಕಿದ್ದು ನಿಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ವಿಷಯ.

ಇತಿ,

ವರದಿಗಾರ—ಬಚ್ಚ

ಪ್ರಶೋತ್ತರ

- ಗಿರಾಕಿ : “ಏನಿ; ಇಡ್ಲಿ ಮುಗಿಯಿತು; ಬರಲಿಲ್ಲ ಕಾಫಿ
ಓದಿ ಮುಗಿಯಿತು ಮುನ್ನೂರು ಪುಟದ “ಮಣ್ಣಿನದೋಣ”
- ಮಾಲೀಕ : ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಿರಿ ಸಾರ್; ನೀವೇ ಮೊದಲ ಗಿರಾಕಿ
ಕೊಡುವೆ ಕಾಫಿ; “ಮಾಡಿರಿ ಬೋಣ”

—“ಅಷ್ಟಾವಕ್ರ”

ರಂಗಜ್ಜಿಯ ಪಂಚ-ಶೀಲಾಚಾರ

“ಎಸ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದ ಮುದುಕಿ ನೋಡು, ರಂಗಜ್ಜಿ. ಬದರಿಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಶಕ್ತಿ ತಾನಾಗಿಯೇ ಬರುತ್ತೆ ಗಂಗಾ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡ್ತಾಳಂತೆ. ಬಾ ಅಂತ ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ. ನಿನಗನಕ ದೇವರಿಲ್ಲ ದಿಂಡರಿಲ್ಲ-ನನ್ನ ಜತೆಗಾದರೂ ಬಂದು, ಆಕೆ ಗಳಿಸಿದ ಪುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರನಾಗ ಬಾರದೇನೋ” ಅಂತ ಅಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು.

ಚೀಣೀಯರ ಸುಳ್ಳಿನ ಸಂತರ್ಪಣೆ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ನನಗೂ ಬೇಜಾರಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೂ ರಂಗಜ್ಜಿ ಅಂದರೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರೀತಿ. ಅನುಭವದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಕೆ ಕತೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ನನಗೇನೋ ತುಂಬಾ ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ಅಮ್ಮಾ ಅಂತ ಹೇಳಿ ರಂಗಜ್ಜಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದ.

“ನೀ ಬಂದಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಸಹಾಯವಾಯ್ತು ರಾಶಿ ಗಂಡು ಸಹಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಸಂತರ್ಪಣೆಗೆ ಕೇರಿಯವರೆಲ್ಲ ಬರ್ತಾರೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ರಂಗಜ್ಜಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದಳು. ನನ್ನ ಮುಖ ಮುಟ್ಟಿ ನೆಟ್ಟಗೇನೂ ತೆಗೆದಳು.

ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಎರಡು ದಿನ ಇದ್ದು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋ ಅಂದಳು ರಂಗಜ್ಜಿ. “ಇಲ್ಲಮ್ಮಾ, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೇಲಿ ಯುದ್ಧದ ಅಣಿ ಮಾಡೋ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ತುರ್ತಾಗಿದೆ ಹೋಗಬೇಕು” ಎಂದೆ. “ನೀವೋ ನಿಮ್ಮ ಯುದ್ಧವೋ, ಬದರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಸ್ಥಳಾನೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀನಿ ನನ್ನ ಮೂರನೇ ಬಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ತರಹ ತೊಂದರೆ ನನಗೂ ಬಂದಿತ್ತು. ಪಂಚಶೀಲ ಆಚರಿಸಿದೆ. ಶತ್ರುವನ್ನು ಉಚ್ಛಾಟನೆ ಮಾಡಿದೆ. ನಂತರ ಮಂಗಳ ಹಾಡಿದೆ ಅಂದಳು. ಅದು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದೆ ರಂಗಜ್ಜಿ! ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳೋದಾದರೆ ಎರಡು ದಿನ ಇರ್ತೀನಿ” ಎಂದೆ. ಇದ್ದೆ. ರಂಗಜ್ಜಿ! ವಿವರವಾಗಿ ಮಾರನೆದಿನ ಹೇಳಿದಳು.

ಮೂರನೆ ಬಾಣಂತನಕ್ಕೆ ತೌರಿಗೆ ಹೋಗೋವಾಗ, ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. “ಹಿತ್ತಿಲಕಡೆ ಸೀಮೆಬದನೆಕಾಯಿ ಗಿಡಾನ ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಹಬ್ಬಿಸಿದ್ದೀನಿ ಅಂದ್ರೆ. ಹುಷಾರಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಬಾಣಂತನ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದನ್ನು ಒಣಗಿಸ ಬಿಡಬೇಡಿ” ಅಂತ. ಹ್ಲೂ ಅಂತ ಅವರೂ ಅಂದರು.

ಬಾಣಂತನ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು ನೋಡ್ತೀನಿ. ಚಪ್ಪರದ ಮೇಲೆ ಹೊರವಾಗಿ ಸೀಮೆಬದನೆಕಾಯಿ ಗಿಡ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನ್ರು ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಚಪ್ಪರದ ಈಚೆಕಡೆ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿತ್ತು. “ಇದೇನು ಅಂದ್ರೆ ಅಂತ ಇವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನೋಡಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲೆ ! ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯೋರ ಮೋಸ ಇರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇಲಿನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಮಾಯದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೋ” ಅಂತ ಅಂದರು. ಇವತ್ತೇ ಹೋಗಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತಾಡಿ ಸರಿಮಾಡ್ತೀನಿ ಅಂತ ಹೋದರು.

ಬೇಲಿ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರನ್ನು ಕರೆದರು. ಅವರ ಮನೇಲಿ ಅದೇನು ಹಬ್ಬವೋ, ತಿಥಿಯೋ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ ದಾಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿದ್ದರು. ಯಜಮಾನ್ರು ಹೋಗಿ ಕರೆದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದುಬಿಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಕೂಗಾಡಿ ಇವರ ಮೇಲೇ ಬೀಳುಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಬಚ್ಚಲಮನೆ ಕಟಕೆಯಿಂದ ನೋಡ್ತಾನೆ ಇದೀನಿ ನನ್ನ ಎದೆ ಝಗ್ ಝಗ್ ಎಂದಿತು. ನಮ್ಮ ಚಪ್ಪರ ಅದು ಆಚೆ ಇರೋ ಬೇಲಿನೇ ಸರಿ ಎಂದು ಬೊಬ್ಬೆ ಇಟ್ಟರು. ಇವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇತ್ತು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದು ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು.

ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯೋರನ್ನು ಹಾಗಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋದು ದಾಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಜಬರ್‌ದಸ್ತಿನಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು. ಮಲೆನಾಡ ಹುಡುಗಿ ನಾನು, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆ ಉಪಾಯ ಹೂಡುತ್ತೇವೆ. ಪಂಚ-ಶೀಲ ಅಂತ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿ ತೋರಿಸ್ತೇನೆ ಎಂದೆ. ನಿಮ್ಮ ಮುತ್ತಜ್ಜ ಗೊತ್ತಲ್ಲ ಸಾಧುಸಂತರ ಸ್ವಭಾವದೋರು. ಏನು ಮಾಡು ಅಂತಿಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡ್ತೇನೆ ಎಂದರು. ಆಮೇಲೆ ನೋಡು, ರಾಶಿ ಪಂಚಶೀಲ ಹೂಡಿದೆ.

ಮೊದಲು ಮಲೆನಾಡ ತಾರಿನ ಊಳಿಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಾವಾಡಿಗರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕೊಂಡೆ. ನಮ್ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇರಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೇಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮೂರು ದೊಡ್ಡ ಹುತ್ತಗಳನ್ನು ಬಿಳಿಸಿದರು. ಚಪ್ಪರದ ಮೇಲೆ ನಾಗರ ಹಾವಿನ ಪರೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕಾಣಿಸೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು.

ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯೋರು ಲಾಯರ ನೋಟೇಸ್ ಕೊಟ್ಟರು. ನಿಮ್ಮ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಗರಹಾವು ಸಾಕ್ಷಾ ಇದೀರಿ, ನಮ್ಮನೇಲಿ ಹುಡುಗರು ಮಕ್ಕಳು ಇದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಅನಾಹುತ ಆದರೆ ನೀವೇ ಹೊಣೆ ಅಂತ.

ನಮ್ಮನೇಲಿ ನಾಗರಹಾವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಹಾವು ನಿಮ್ಮನೇಲಿ ಕಾಣಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ತಕ್ಷಣ ಕೊಂದುಬಿಡಿ. ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನಮ್ಮ ಲಾಯರಕ್ಕೇಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿಸಿದೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪಕ್ಕದಮನೆಯ ದಾಯಾದಿಗಳ ಮನೆಗೆ ಮೆಣಸಿನಪುಡಿ ಕುಟ್ಟುಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೋಗ್ತಾರೆ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ ಆಕೇನ ಶಾಮಿಲು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ದಾಯಾದಿಗಳ ಆಸ್ತಿಮೇಲೆ ನೆರೆಯವರ ಕಣ್ಣದೆ ಎಂದು ಆಕೆ ಕೈಲಿ ದಾಯಾದಿಗಳ ಹೆಂಗಸರ ಕಿವಿ ಕಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಮನೆ ಹೆಂಗಸರ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ದಾಯಾದಿಗಳು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರ ಮೇಲೆ ದಾಯಾದಿ ಮತ್ಸರವನ್ನು ತೋರಿಸುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಹೆಂಗಸು ಹೆಂಗಸರು ಆಡೋ ಮಾತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಮನೆ ಹೆಂಗಸರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೀಗೆ ಅಂದರಂತೆ ಅಂತ ದಾಯಾದಿ ಮನೆ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮುಗುಮ್ಮಾಗಿ ತಿಳಿಸೋದು, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಎರಡನೇ ಶೀಲ ಆಚರಿಸಿದೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ಕುಲಿ ಕೋಡುಬಳೆ, ರವೆ ಉಂಡೆ ತೇಂಗೊಳಲು ಮಾಡಿ, ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ದೊಡ್ಡೋರು ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಕೊಡುಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದೆ. ಪಾಪ! ಆ ಮಕ್ಕಳು ಅಂತಹಾ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಆ ಮಕ್ಕಳೇ ಮನೆಯ ದೊಡ್ಡೋರನ್ನು ಪೀಡಿಸುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಇಂಥಾ ತಿಂಡಿ ಮಾಡಿಕೊಡಮ್ಮ, ಅಂತ ಊಟ ಮಾಡಿ ಬಡಿಸಮ್ಮ ಎಂದು ಕಾಡುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ನೋಡಿ ಅಂದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಹಿತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಕಾರೀನೂ ಬೆಳೆಯೋದು ಬೇಡ. ಊರ ದನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾದು ದೊಡ್ಡ ಗೌಡ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಅಂತ. ಕೇರಿ ದನಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಬೇಲೀನ ಗುಮ್ಮಿ ಚಪ್ಪರವನ್ನೆ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದುವು. ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಈ ದನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸೋದೇ ಕೆಲಸ ಆಯ್ತು. ನಾಲ್ಕೈದು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಚಕನ ಹಾಗಿದ್ದೋರು ಕುಜೇಲನಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸಿದರು.

ಐದನೆಯದಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ “ಇದೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ತೂಕ ಅಂದ್ರೆ. ಮನೆ ಹಿಂದೇನೇ ಗರಡಿಮನೆ ತೆರೆಯೋಣ. ಕೇರಿಯ ಕಟ್ಟಾಳುಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಲಿ, ದಂಡೆ ಹೊಡೀಲಿ, ನೀವೂ ತೋಳು ಕುಣಿಸಿ ಅಂದ್ರೆ” ಅಂತ. ಇವರಿಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ಬಂತು. ಮಾರನೆ ದಿನವೇ ಬೇಲಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಹನುಮಾನ್ ಗರುಡಿ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಗರುಡಿಗೆ ಬಂದ ಪೈಲ್ವಾನ್ ಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಬೇಲಿಮೇಲೆ ಹಾಕಿ, ವ್ಯಾಯಾಮಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಮಾಡೋ ಕಸರತ್ತಿಗಿಂತ ಅವರು ಕೂಗಿದ ಜಯಕಾರ ಭಯಂಕರವಾಗಿತ್ತು.

ಈ ರೀತಿ ಪಂಚ-ಶೀಲಾಚಾರವನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಮಾಡಿದೆ ನೋಡು, ರಾಶಿ, ಆಮೇಲೆ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಆಕೆ ಬಂದು “ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಶಾಂತಿ ನೀವು ಹೂವಿಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಅಂತ ಕರೆದರು. ಆಗಲಿ ಅಂತ ಅದರದಿಂದ

ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದೆ. “ ಏನಮ್ಮಾ ನೆರೆಹೊರ್ದೆ ಅಂದರೆ ನೆರೆಹೊರ್ದೆ ಅಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವರಿಗೆ ನಾವೇ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂಥಾದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡೋವಾಗ ನಾವು ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತೇ” ಎಂದು ದೇಶಾವರದ ನಗೆ ಹೂಡಿದೆ. ಅಂದಹಾಗೆ ಉಟಕ್ಕೆ ಸೀಮೆ ಬದನೆಕಾಯಿ ಹುಳಿ ಮಾಡಿಸ್ತೀರಿ ಅಲ್ಲವೇ? ಚಪ್ಪರದಮೇಲೆ ಹೊರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಾಗಿತ್ತು ಎಂದೆ.

“ ಇಲ್ಲಮ್ಮಾ; ನಮ್ಮನೆ ಹಿತ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಸೀಮೆಬದನೆ ಚಪ್ಪರವೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ” ಎಂದಳು ಆಕೆ. ಇದೇನಮ್ಮಾ ಹೀಗಂತೀರಿ ಅಂತ ಆಕೇನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹಿತ್ತಲ ಬಳಿಗೆ ಹೋದೆ.

ಬೇಲೀನ ಚಪ್ಪರದ ಆ ಕಡೆಗೆ ಮೊದಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಹಾಕಿದ್ದರು. “ ಏನು ಸೋಜಿಗಮ್ಮಾ! ಹಳೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇಲೀನೆ ಎದ್ದು ಹೊಲ ಮೇದರೆ ಏನು ಮಾಡೋದು ಅಂತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ಬೇಲೀನೇ ಎದ್ದು ಮೊದಲಿದ್ದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹೊಲಾನ ಕಾಯುತ್ತಲ್ಲಮ್ಮಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಪಂಚಶೀಲಾಚಾರದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅಂತ ಆಕೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಹೇಳಿದಳು ಹೂವೀಳ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದೆ ಅನ್ನು,

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನ ಈಗ ನೀವು ಮಾಡೋದು ಬಿಟ್ಟು ಏನೇನೋ ಭ್ರಾಂತು ಬಿದ್ದವರಂತೆ ಬಳಲ್ತಾ ಇದೀರಲ್ಲೋ! ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಅನುಭವದ ಮಾತು. ಹಳೇ ಕಾಲದ್ದಾದರೂ ನಾಳೆ ಇರೋ ಹಾಗೆ ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಹಿತವಾದ ಅನ್ನಿ ಸಿತು.

ಅದಕ್ಕೆ ನೋಡಿ, ರಂಗಜ್ಜೆಯ ಪಂಚಶೀಲಾಚಾರವನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸ್ತಾ ಇದೀನಿ. ಗರಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ, ಹುತ್ತಗಳನ್ನ ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಪಂಚಶೀಲವನ್ನು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರೂ ಆಚರಿಸಿಯೇ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ “ ಶಾಂತಿ” ಮಾಡಬೇಕಾ ದರೇ ಆಗಲಿ, ಶಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೇ ಆಗಲಿ ಇವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲವೇ.

—ರಾಶಿ

CHOU-CHOU ಗೀತೆ

I ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೋಗ

ಮ್ಯಾಕ್ ಮಿಲನ್ ಉವಾಚ :
(ಕೆನಡಿಗೆ)

ಲಡ್ಡಕ್ ಕ್ಷೇತ್ರೇ ಟವಾಂಗ್ ಕ್ಷೇತ್ರೇ
ದುಷ್ಟ ಚೀಣಸ್ಸು ಸೈನಿಕಾಃ |
ಮೆನನಾ ನೆಹರೂ ಕ್ಷೈವ
ಹಿಮ ಪರ್ವತ ರಕ್ಷಕಾಃ ||

II ಧರ್ಮಯೋಗ

ನೆಹರೂ ಉವಾಚ :
(ಕೈಪಲಾನಿಗೆ)

ಯದಾ ಯದಾ ಹಿ ರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯ
ಹಾನಿರ್ಭವತಿ ಭಾರತ |
ನೇಘಾರಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಂ
ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಶಾಖಾಂ ವಹಾವ್ಯಹಂ ||

III ಕರ್ಮಯೋಗ

ಕೈಪಲಾನಿ ಉವಾಚ :
(ನೆಹರೂಗೆ)

ಮೆಕ್ ಮೋಹನಾಧಿಕಾರಸ್ತೇ
ಮಾ ಚೀಣೇಷು ಕದಾಚನ |
ಪಣಿಕ್ಕರ್ ಮೆನನ ಹೇತುಭೂಃ
ಮಾತ್ಸೈಟುಂಗೋಸ್ತು ಮರ್ಮಣಿ ||

IV ಮರ್ಮಯೋಗ

ಭಾರತ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ
ಉವಾಚ :
(ಪಾರ್ಟಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ)

ಚೀಣಾ ರಷ್ಯಾ ಸಮೇಕೃತ್ವಾ
ಕ್ರುಶ್ಚೇವ್ ಮಾವೋಸ್ತು ಚೌ |
ನತೋ ರಾಷ್ಟ್ರಾಯ ಯುದ್ಧಸ್ಯ
ನೈವಂ ಪಾಪಂ ಅವಾಪ್ಸ್ಯತಿ ||

—ನಿಾನಾಕ್ಷರಾಜ

ಕುಂಟೇಮಾರ್ಕ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ

ಚೀಣ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದ್ರೋಹವೆಸಗಿತು. “ಭಾಯಿ ಭಾಯಿ” ಬಾಯಿ ಬಾಯಿಯಾಯಿತು. ಈ ಅಸಚಾರಕಾಂಡ ಭಾರತಕ್ಕೊಂದು ಪಾಠವಾಯಿತು.

ದೇಶಕ್ಕೆ ದೇಶವೇ “ಜೋಂಪಿ” ನಿಂದೇಳಿತು. ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜನ ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸುದ್ದಿಯಾಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ ಆದರೂ....

ಕುಂಟೇ ಮಾರ್ಕಳಿ ಇದೆ ಅನ್ನೋದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾಂತ ಊಹಿಸದಿರುವುದೂ ಮೂರ್ಖನ ಲಕ್ಷಣ. ಅಲ್ಲಿನವರೂ ಏನು ಕಮ್ಮಿಯವರಲ್ಲ. ಬಹಳ ಮುಂದೆ ವರೆದಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ. ಅವರಿಗೆ ದೇಶಪ್ರೇಮ ಹೆಚ್ಚು ಅಂತ ಅನ್ನೋದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದ, ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಸುದ್ದಿ

“ಅದು ಯಾವ ಮಗ ಬತ್ತಾನೋ ನೋಡ್ತಿದ್ದೆ” ಎಂದು ದೊಣ್ಣೆ ತಿರಿಗ್ಸುತ್ತ ಎದ್ದ ಹನುಮಣ್ಣಿಗೆ “ಅನುಮಪ್ಪ ಅನುಮಪ್ಪ ಉದ್ದ ಮಾಡೋದು ದೊಣ್ಣೆಲಲ್ಲ. ಫಿರಂಗಿ ಒಳಗೆ” ಅಂತ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ರೆ ಸುಸ್ತಾಯ್ತು ರಾತ್ರಿ ಮುನಿಕಾಳಣ್ಣನ ಮನೇಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಸಭೇಲ್ಲಿ. ‘ಸಬೆ’ ಸೇರೋಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಇತ್ತು ಅದೂ ರಾತ್ರಿಲ್ಲ!

“ದಿನಂಗತ ಕುಂಟೇ ಮಾರ್ಕಳಿಯ ಪಟೇಲರಾಗಿದ್ದ ಉಳ್ಳಾಕಡ್ಡಿ ಸಿಂಗಣ್ಣನ ವರ ಸುಪುತ್ರರಾದ ಉಳ್ಳಾಕಡ್ಡಿ ಲಿಂಗಣ್ಣನವರ ಕಾಣಿಕೆ ಸೇನಾನಿಧಿಗೆ ಗಂಗ ರೂಪಾಯಿಗಳು....”

ಇದು ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲೇ ಆದರೂ ಪ್ರಿಂಟಾಗಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕಾ ಸುದ್ದಿ. ‘ಸುದ್ದಿ’ ಹರಡೋಕೆ ಹಳ್ಳೀಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು? ಆವತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅದೇ ಮಾತು. ಭಾವಿ ಅತ್ರ, ಕುಂಟೆ ಅತ್ರ, ಹೊಲ ಮನೆ, ಮಠ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅಂತು “ಅಂತೂ ಉಳ್ಳಾಕಡ್ಡಿ ಮನೆಕೀರ್ತಿ ಉಳಿದ್ರೆ ಅನ್ನೋ ಜನವೇ.

“ಎಲಾ ಇವ್ವ ನಮ್ಮ ತಿಳಿಸ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಯಾತಕ್ಕೊ ಮೀಸೆ ತರುವಿದ ಒಬ್ಬ ‘ಹಿರಿಯಾಳು’.

“ನನ್ನೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಅದು ಯಾವಾಗ ಚಂದಾ ಎತ್ತಿದ” ಅಂದೊಂದೆ ಆ ಊರ ಪುಡಾರಿ ಅದು ಏನೇ ಆಗ್ಲಿ ನಮ್ಮಾನ ಉಳಿಸೋದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ” ಅಂತ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸ್ತ. ಮಾರಣ್ಣ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ನಂಬು.

ಸರಿ. ಸೇರು. ಸಬೆ. ಮೊದ್ದೇಳ್ವೆಂಗೆ.

“ಅವ್ವು ಉಳ್ಳಾಕಡ್ಡಿ ಇರಬಾದು ನಾನು ಭೀಮ ಭೀಮ ಅನ್ನಿ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಗರಡಿ ಮನೆ ಎದೆಯನ್ನು ತಟ್ಟಾ ಹೇಳ್ವ ಭೀಮಣ್ಣ.

“ನಾವೂ ದೇಶಭಕ್ತರು ಏನಂತೀರಿ ಶಾಮಣ್ಣೋರೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಶೆಟ್ಟು ವಾಸೆ ‘ಉರಿ’ ಮಾಡಿದ್ದು.

“ಏನ್ರವಾ ಎಲ್ಲಾ ಪರಾಕ್ರಮ ಏಳ್ತಾ ಕುಂತಿರೀರೊ ಇಲ್ಲಾ ಏನಾರಾ ಮಾಡ್ತಿರೋ” ಅನ್ನುತ್ತಾ ಕೆಮ್ಮ ತೊಡಗಿದ ಬೈರಜ್ಜ.

ಸರಿ ಷುರುವಾಯ್ತು ಸಬೆ ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಘಂಟೆ ವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು- ‘ಚಂದಾ’ ಎತ್ತಿ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅಂತ. ಬೆಳಗಾಯಿತು ಷುರುವಾಯ್ತು ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣ ಕಾರ್ಯ.

“ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೈಮೇಲಿದ್ದ ಒಡವೆಗಳ್ಳ ಅಂಗಂಗೇ ಕೊಟ್ಟೆಡ್ತಾರೆಂತ” ಪತ್ರಿಕೆ ಸುದ್ದೀನ ಕೆವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಗರಡಿ ಬೀದಿಯಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದಾಗ ಮೂತಿ ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಡಬ್ಬಗಳ್ಳ ಬಡೀತಾ ಅಲೀತಿದ್ದ ವರ್ಷ ಅಳ್ಳಗೆ ಅಳ್ಳಯೇ ನೋಡೋಕೆ ಬಂತು. ಆದರೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾದರೂ ಡಬ್ಬಗಳು ಖಾಲಿ. ಮೇಲೆ ಬಿಸಿಲ ರುಳ, ಹೊಟ್ಟೆಲಿ ತಳಮಳ. ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪ ವಿರಾಮ ಬೇಕಾಯ್ತು. ಆದರೆ ವಿರಾಮಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಗೆಜ್ಜೇರಪ್ಪ ಬಾವೀ ತಾವ, ದಿಣ್ಣೇಮೇಲೆ, ನಿಂತು ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಭಾಷಣನೇ ಮಾಡ್ತ.

“ನಾವೇನು ಕಮ್ಮಿ ಯಿದ್ದೀವಿ.” ಅದು ಇದು ಎನ್ನುತ್ತಾ ದೇಶಪ್ರೇಮ ತೋರಿಸ್ಬೇಕು ಅಂದ.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣ ಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಜೋರಾಗಿಯೇ ಷುರುವಾಯಿತು. ಅಳ್ಳಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ‘ಆಳೂ’ ಒಂದೊಂದು ಡಬ್ಬ ಹಿಡ್ಡಿ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಆ ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಅಳ್ಳಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದವೋ ಶಬ್ದ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಚೀಣಾದವರು ಯುದ್ಧ ನಿಲ್ಲಿಸ್ತೀವಂತ ಹೇಳಿದ್ದು.

—ಮೂರ್ತಿ

ಡಾ|| ಪೌಲ್

“ ದ ವಾ ಖಾ ನೆ ”

“ ಸದ್ಯ ಡಾ|| ಪೌಲ್‌ರವರಿಗೆ ಮಿಲಿಟೇರಿಯ ಕೆಲಸ ಮತ್ತೆ ಸಿಕ್ಕಂತೆ ”
ಎಂದಾಗ ಇಡೀ ಊರೇ ಇನ್ನು ಹಾಯಾಗಿ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ನಿಸ್ಸೂರಾಗಿ
ಉಸುರಾಡುವ ಹಸುರಾದ ದಿನಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಡಾ|| ಪೌಲ್‌ರವರು ಆ ಸಂಜೆ ಮತ್ತೆ ದವಾಖಾನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದೇ
ತೆಗೆದರು. ಯಮಪಾಶದಂತಹ ಸ್ವೈತಾಸ್ಪೋಷನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು
ನರಬಲಿಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದರು.

“ ಅವರು ಮೊದಲು ಮಿಲಿಟೇರಿಯ ಇದ್ದೆ ”-ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು ಮತ್ತೊಬ್ಬ
ಬದುಕಿ ಸತ್ತವರು. ಬದುಕಿ ಸತ್ತವರು? ಹೌದು ಅವರು ಡಾ|| ಪೌಲ್‌ರವರ
ಪೇಷೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಬದುಕಿದ್ದರು. ಈಗ ಅವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಖಾಯಿಲೆ
ವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಅವರು ಹೀರಿದ ಹಣದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸತ್ತವರಂತೆ ಬದುಕಿ
ದ್ದರು. “ ಅಯ್ಯೋ ಅವರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿದ್ದರೆ! ಹಾಯಾಗಿ ಸತ್ತು ಬದುಕ
ಬಹುದಿತ್ತು ”-ಎಂದು ಸಾವಿರ ಸಲ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ಡಾ|| ಪೌಲ್‌ರವರು ಆಲೋಪತಿಯ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದವರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕ
ಮಂದಿ ಸರ್ಜನ್ ಫಿಸಿಷಿಯನ್‌ಗಳೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗೆ ಬರುವರೆಂದು ಹೇಳುವರು.
ಆಯುರ್ವೇದ ಪಂಡಿತರು ಪಾಠಕ್ಕೆ ಬರುವರೆನ್ನುವರು, ಯುನಾನಿ ಮುಲ್ಲಾಗಳು
ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಇವರ ಹಿಂದೆ ಇರುತ್ತಾರಂತೆ. ಹೋಮಿಯೋಪತಿಯಮೇಲೆ
ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದದ್ದು ಇವರನ್ನು ಕೇಳಿಯೇ....ಅಂತೂ ಇವರ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬಲ್ಲ ನೂರು
ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ....ಇರದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ವಸೂಲಾಗ
ಬೇಡವೆ ?

ಯಾವ ವಿಷಯವಿರಲಿ ಎಂತಹ ಖಾಯಿಲೆ ಇರಲಿ ನಾನಿದ್ದೀನಿಂತ ಮುಂದೆ
ಬಂದು ಹೆಗಲು ಕೊಡುವರು ಡಾ|| ಪೌಲ್. ಇವರಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿರುವ ಮಹಾ
ವಿದ್ಯೆ ಅಂದರೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದು. ಇವರು ಚಿಂತಿಸದ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ
ನೆಂದರೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿದೆಯೇ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಹತ್ತಿರ ಸಾಲಕ್ಕೆ
ಹೊಂಚು ಹಾಕುವುದು.

ಈ ಸೊಕ್ಕೊ ವಿಧ್ಯೆ ಬಲು ಮುಖ್ಯ.... ತೀರೊ ಚಿಂತೆ ಮಾಡ್ಲೆಬಾರ್ದು.... ಅದು ವಸೂಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಲಿ ನನಗೇಕೆ ಆ ಚಿಂತೆ?”— ಎಂದು ವಿಚಾರಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವರು.

ಬೋಳು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಗೀರು ಕೊರೆದು ಕರೀ ಕೂದಲು ಅಂಟಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಹಿಂದುಗಡೆ ಮಾತ್ರ ತೋರಣದಂತೆ ಕೂದಲು ಹರಡಿತ್ತು. ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆ— ಬ್ರೇಸಸ್ ಹಾಕಿದ ಉದಾ ಬಣ್ಣದ ಪ್ಯಾಂಟು (ಈ ಪ್ಯಾಂಟು ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನೀಲಿಯ ದಿತ್ತೆಂದು ವದಂತಿ) ಬಿಳಿಯದಾಗಿ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಇದ್ದ ಷರಟು— ಅಗಲವಾದ ಟೈಯಿ— ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸೇಪ್ಪಿಪಿನ್ನು— ಕಾಲಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಮೂಸು— ಮಂಡ ಮೂಗು— ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಹಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಮುರಿದಿತ್ತು— ದಪ್ಪ ಕಟ್ಟಿನ ಕೊಂಬಿನ ಕನ್ನಡಕ— ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ಇವರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡದೆ ಮತ್ತಿನ್ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಭಕ್ತಿ ಬಂದು ಬಿಡುವ ಬೃಹನ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಶ್ರೀಯುತರು ಹುಟ್ಟಿರುವುದೇ ಸಾಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದೆನ್ನ ಬಹುದು.

ಡಾ|| ಪೌಲ್‌ರವರು ವೈದ್ಯಕೀಯಕ್ಕೆ ಇಳಿದದ್ದು ಕೇವಲ ಆಕಸ್ಮಿಕ. ಅವರು ಸ್ಥಿತಿ ಪೌಂಡ್ರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದರು. ವರ್ಕ್‌ಷಾಪಿನ ಪಾಯ ತೆಗೆಯಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟದಾಸಪ್ಪನೆಂಬ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಕರೆದರು. ಅವರೇ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಗುದ್ದಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ವೆಂಕಟದಾಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಹೊಡೆಯಿತು. ಡಾ|| ಪೌಲ್‌ರವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಹೊಡೆಯಿತು. ವೆಂಕಟದಾಸಪ್ಪನವರನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ದವಾಖಾನೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಡಾಕ್ಟರು ದಾಸಪ್ಪನವರನ್ನು ದೊಡ್ಡಾಸ್ಪತ್ರಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿದರು. ದೊಡ್ಡಾಸ್ಪತ್ರೆಯವರು ಅವರನ್ನು ಡೆಡ್ ರೂಮಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿದರು.

ಆ ಹತ್ತಿರದ ದವಾಖಾನೆ ಡಾಕ್ಟರೇ ಡಾ|| ಪೌಲ್‌ರವರಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಬಿಟ್ಟೋಡಿದ್ದು. ಓಡಿದ್ದು ನಿಜ ಬರಿ ಒಬ್ಬರೇ ಅಲ್ಲ ಡಾ|| ಪೌಲ್‌ರವರ ಮಗಳೂ ಜೊತೆಗೋಡಿದ್ದಳು. ಖಾಲಿಯಾದ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸೂತ್ರ ಮಗಳ ಮದುವೆ ಚಿಂತೆ ಬಗೆಹರಿದದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಕೂತಿದ್ದರು. ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಕಟ್ಟಡ ಮುಗಿಯುವ ತನಕ ದವಾಖಾನೆಯನ್ನೇ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಆಫೀಸು ಮಾಡಿದರು.

ಹೊರಗಿದ್ದ ಬೋರ್ಡು ಒಳಗಿದ್ದ ಇಸಮನ್ನು ನೋಡಿದ ಜನ ಡಾಕ್ಟರೆಂದೇ ಬಂದು ನಾಡಿ ನೋಡಿಸಿಕೊಂಡರು ಕುಲುಮೆ ಕಟ್ಟುವ ಕಮ್ಮಾರನೆಂಬ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲ ಬಂದ ಜನಕ್ಕೆ. ಗುಣವಾದರೆ ಡಾಕ್ಟರ ಕೈಗುಣ-ಸತ್ತರೆ ಆಯಸ್ಸು ತೀರಿತ್ತು ಡಾಕ್ಟರು ಮಾಡೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು”— ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೊತುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸತ್ತ ವೆಂಕಟದಾಸಸ್ವನವರ ಜೊತೆಗೇ ಪೌಲ್‌ರವರ ಸಾಲದ ಪತ್ರವೂ ಸತ್ತು ಹೋಯಿತು. ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಕುಲುಮೆ (ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್) ಕೆಲಸ ಪಾಯಕ್ಕೆ ನಿಂತಿತು. ಪಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಈಡಾದದ್ದು. ಯಾರು ? ಅದನ್ನ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕಪಿನೀಪತಿಗಳು. ಒಂದು ಸಂಜೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಪಿನೀಪತಿಗಳು ಡಾ|| ಪೌಲ್‌ರವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಮುಂದೆ ಬಾಯಿ ಬಡಿದುಕೊಂಡು ಮಣ್ಣು ತೂರಿದರು. ಜನ ಸೇರಿದರು.

“ ಏನು ವಿಷಯ ”-ಹಿರಿಯರೊಬ್ಬರು ವಿಚಾರಿಸಿದರು.

“ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬಾರದು ”-ಎಂದರು ಡಾ|| ಪೌಲ್.

“ ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ಕೊಡ್ತಾನಾ ಪಾಯ ಹಾಕಿದ ದುಡ್ಡು ”

—ಎಂದು ಕಪಿನೀಪತಿ ಎಗರಲಾಡಿದರು.

“ ಪಾಯ!! ಹ ಹಾ... ಹಿರಿಯರೇ ನೋಡಿ ಅಪಾಯ ಬಂದಡೆಂದೆ ಅವರ ತಲೆಗೆ ಇದೇನು ಹುಚ್ಚರಾಸ್ಪತ್ರೆಯೇ ? ಇವರಿಗೆ ಔಷಧಿ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ? ”-ಎಂದು ಸವಾಲು ಹಾಕಿ-ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ ಹಿರಿಯರ ಕಣ್ಣನ್ನೇ ಹಿಗ್ಗಿಸಿ ರಕ್ತವಿದೆಯೇ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಡಾ|| ಪೌಲ್.

“ ಡಬ್ಬಲು ಈವಯ್ಯೋ ಇದಂತ ಕತೆ ಒದ್ದು ”-ಎಂದು ಪಾಯ ತೋಡಿದ ವಡ್ಡರು ಕಪಿನೀಪತಿಯನ್ನು ದಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಬಂದ ಹಿರಿಯರು ಅಂಬುಲೆನ್ಸ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರು. ಫೋನ್ ರಿಸೀವರನ್ನು ಕೆಳಗಿಡುತ್ತಲೇ ಅವರ ಕೈಗೆ ಡಾ|| ಪೌಲ್‌ರವರು ಐದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಿಲ್ಲು ಇಟ್ಟು “ ಕಣ್ಣು ನೋಡಿದ ಚಾರ್ಜು ”-ಎಂದು ನಾಡಿ ನೋಡತೊಡಗಿದರು.

ಆ ಹಿರಿಯರು ಈ ಮಹಾ ವೈದ್ಯರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿತ್ತು.

ಹೀಗೆ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪಿನ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಇದ್ದ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಮಗಳು ಗಂಟುಬಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ದನಾಖಾನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದದ್ದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಪೌಲ್‌ರವರು ಡಾಕ್ಟರಾದರು.

ಕುಲುಮೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಈ ವೈದ್ಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ” ಎಂದೆನ್ನುತ್ತಾರೆ ಡಾ|| ಪೌಲ್. “ ಹೇಗೆ ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ”

ಕುಲುಮೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಸಿ ಕಬ್ಬಿಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳು ತ್ತೇವೆ-ಇಲ್ಲಿ ದವಾಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ತಿದ್ದಿಕೊಂಡ ರೋಗಿಯನ್ನು ಕಾಸಿ ಕಬ್ಬಿಣ ದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ”

—ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುವರು.

ಮತ್ತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕು “ ವೈದ್ಯ ಕಬ್ಬಿಣವಾಗಬೇಕಾದ್ದು ರೋಗಿಯಲ್ಲ ...” ಎಂದು ತಾವು ಚುಚ್ಚಿ ಕೊಲ್ಲುವ ಸಿರಿಂಜು ಕಬ್ಬಿಣದ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರು ವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವರು.

“ ವಿಚಿತ್ರ ನೋಡಿ ಯಾವ ಹುತ್ತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹಾವೋ....ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ. ”

—ಎಂದು ಹಿಂದಿದ್ದ ನಿಜವಾದ ವೈದ್ಯ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತವನನ್ನು ಈ ದವಾಖಾನೆ ಯೆಂಬ ಹುತ್ತದಿಂದ ಓಡಿಸಿ ಈ ಕಾಳಿಂಗ-ಆಲ್ಲ ಕೊಳಕು ಮಂಡಲ-ಬಂದು ಸೇರಿದೆ ಎಂದು ಮುಗುಂ ಆಗಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸುವರು.

ಓಡಿ ಹೋದ ವೈದ್ಯ ಅಳಿಯನು ಶೇಖರಿಸಿದ್ದ ಔಷಧಿ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪುಸ್ತಕ ಗಳು ಹೇರಳವಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಕೈ ಆಡಿಸಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು- ಕ್ಷಮಿಸಿ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹಲವು ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಬಂದವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದರು.

ಈ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾದದ್ದೆಂದರೆ ತನ್ನ ಕೈ ಕೆಳಗಿದ್ದ ಕಾಂಪೋಂಡರ್ ಹಿಡಿದು ತರುತ್ತಿದ್ದ ಗಿರಾಕಿಗಳು-ಸಾಲದ ಗಿರಾಕಿಗಳು.

ಡಾ|| ಪೌಲ್ ರವರ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ವ್ಯವಹಾರದ ಕೇಂದ್ರವಾಯಿತು. ಸಾಲ ಕೊಡುವ ದೊಡ್ಡ ಬಡ್ಡಿಯ ಕೇಂದ್ರವಾಯ್ತು ದವಾಖಾನೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಣ ಸಾಹುಕಾರರು ಇಲ್ಲೇ ಬಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ಪತ್ರಗಳಿಗೆ ಡಾ|| ಪೌಲ್ ರವರೇ ಸಾಕ್ಷಿ-ಶ್ಯಾರಿಟೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು.

ಡಾ|| ಪೌಲ್ ರವರ ಚೀಟಿ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ದವಾಖಾನೆ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತು. ದುಡ್ಡೆಂಬ ಮೋಹಿನಿ ಮಂತ್ರದ ಮಾರ್ಫಿಯ ಇರ್ಜಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಪೌಲ್ ಪ್ರವೀಣರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಊರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಡಾ|| ಪೌಲ್ ರವರ ದವಾಖಾನೆಗೆ ಹೊರಟರೊಂದ್ರೆ ಇವರಿಗೆ ಸಾಲ ತೊಗೊಳ್ಳೋ ಖಾಯಿಲೆ ಬಂದಿದೆಂತೆ ಆರ್ಥ.

ಆದರೆ ಡಾ|| ಪೌಲ್ ರವರಿಗೇಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡು ? ಇದು ಬಿಡಿಸಲಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಸ್ಪೀಟು ಇಲ್ಲ-ಕುದುರೆ ಜೂಜು ಕಂಡವರೇ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಚಾಳಿ ನೆಟ್ಟಗೇ

ಇದ್ದಹಾಗಿದೆ-ಹೆಂಡ್ತಿ ಕಂಡ್ರೆ ಭಯ ಭಕ್ತಿ. ಆದರೆ ಈತನ್ನ ಕಂಡರೆ ಭಯ! ಯಾರಿಗೆ? ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲ ವಾಪಸ್ ಕೇಳೋರಿಗೆ.

ಡಾ|| ಪೌಲ್ ಗೆ ಇಷ್ಟಲ್ಲ-ದೊಡ್ಡ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೋ ಸಾಲ ತೀರುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ತೀರ್ಪೋಕೆ ಸಾಲ-ಅದನ್ನ ತೀರ್ಪೋಕೆ ಸಾಲ-ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿದರೇ ಅದು ತೀರೋದು ಹೀಗಾಗಿ ಇದ್ದ ಸಾಲ ತೀರ್ಪೋಕೆ ಮತ್ತೆ ಸಾಲ ಮಾಡಿದಾದಮೇಲೆ-ಎರಡೂ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೀರಿಸದೆ ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಮತ್ತೆ ಮೂರ್ಮೆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತಂತೆ.

ಈ ವಿಷ ಚಕ್ರದಿಂದ ಡಾ|| ಪೌಲ್ ಪಾರಾಗೋಕೆ ದವಾಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಯಮನ ಅವತಾರವನ್ನೇ ತಾಳಿದರು.

ಬಂದಿತ್ತು ಯುದ್ಧದ ಕರೆ. ಹಿಂದೆ-ಡಾ|| ಪೌಲ್ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರಂತೆ. ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಮಿಲಿಟರಿಗೆ ಕರೆಸಿ ಕೈಲಿ ಬಂದೂಕೂನೂ ಕೊಡ್ತಾರಂತೆ.

ಹೋಗೋಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗುಂಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಂದುಹೋಕ್ತಾರಂತೆ ವದಂತಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಿಲಿಟರಿಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಬಂದೂಕು ಕೊಡೂದೂಂತ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು.

ಆದರೆ ಮತ್ತೆ ಡಾ|| ಪೌಲ್ ದವಾಖಾನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಯಮಪಾಶದಂತಹ ಸೈತಾಸ್ಯೋಪನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನರಬಲಿಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದರು.

—ದಾಶರಥಿ ದೀಕ್ಷಿತ್.

“ ನಮ್ಮಿಂದ ನೀವು ಒಳ್ಳೆ ಬಾಪಣ ಕೇಳ್ವೀಕಾದ್ರೆ ಪಾನನಿರೋಧ ರದ್ದಾಗಲೇಬೇಕು.”

“ ಪಾಕ್-ಇಂಡಿಯಾ ಸಂಧಾನ ”

ಹೊತ್ತಲ್ಲದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ-ಚೀಣಿ-ಪಾಕ್ ರು ಹೆತ್ತರು.

* * * *

ಬುಟ್ಟೋ ದನಿ ಎರಿದರೆ ಸತ್ಯ-ಸಿಂಗರು ಮೆಲ್ಲಗೆ ನುಡಿದರೆ ಮಿಥ್ಯ.”

* * * *

ನೀರು ನೀರೆ ಒಂದು

ನೀರು ಬಡಿದ ಕೋಲೇ ಒಂದು.

ಎಂದು ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚೀಣೀಯರ ಅಂಬೋಣ.

* * * *

ಆಯೂಬ್ ಒಡೆದ ಪಾತ್ರಗೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

* * * *

ಎತ್ತು ಎರಿಗಳೆಯಿತು ಅಂದರೆ ಕೋಣ ಕೊಚ್ಚೆಗೆ ಇಳಿಯಿತು.

* * * *

ಇರುಳು ಕಂಡ ಚೀಣೀ ಭಾವೀಲಿ,

ಹಗಲು ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದರಂತೆ.

* * * *

ಕುಲಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ವೆಟ್ಟು-ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಬಳಿಸುವರ ಕಾವು—

* * * *

ಊರ ಹೊರಗೆ ಆಂಗ್ಲ ಮ್ಮನ ಕಾಟ—

ಮನೆ ಒಳಗೆ ಗುಮ್ಮನ ಕಾಟ-ಆಯೂಬ್ ಗೆ ಪಾಪ !

* * * *

ಒಂದಲ್ಲಾ ಕಾಶ್ಮೀರ ಮಗಳಿಗೆ

ಸಂದು ಸಂದಲ್ಲೂ ಸೇನೆ

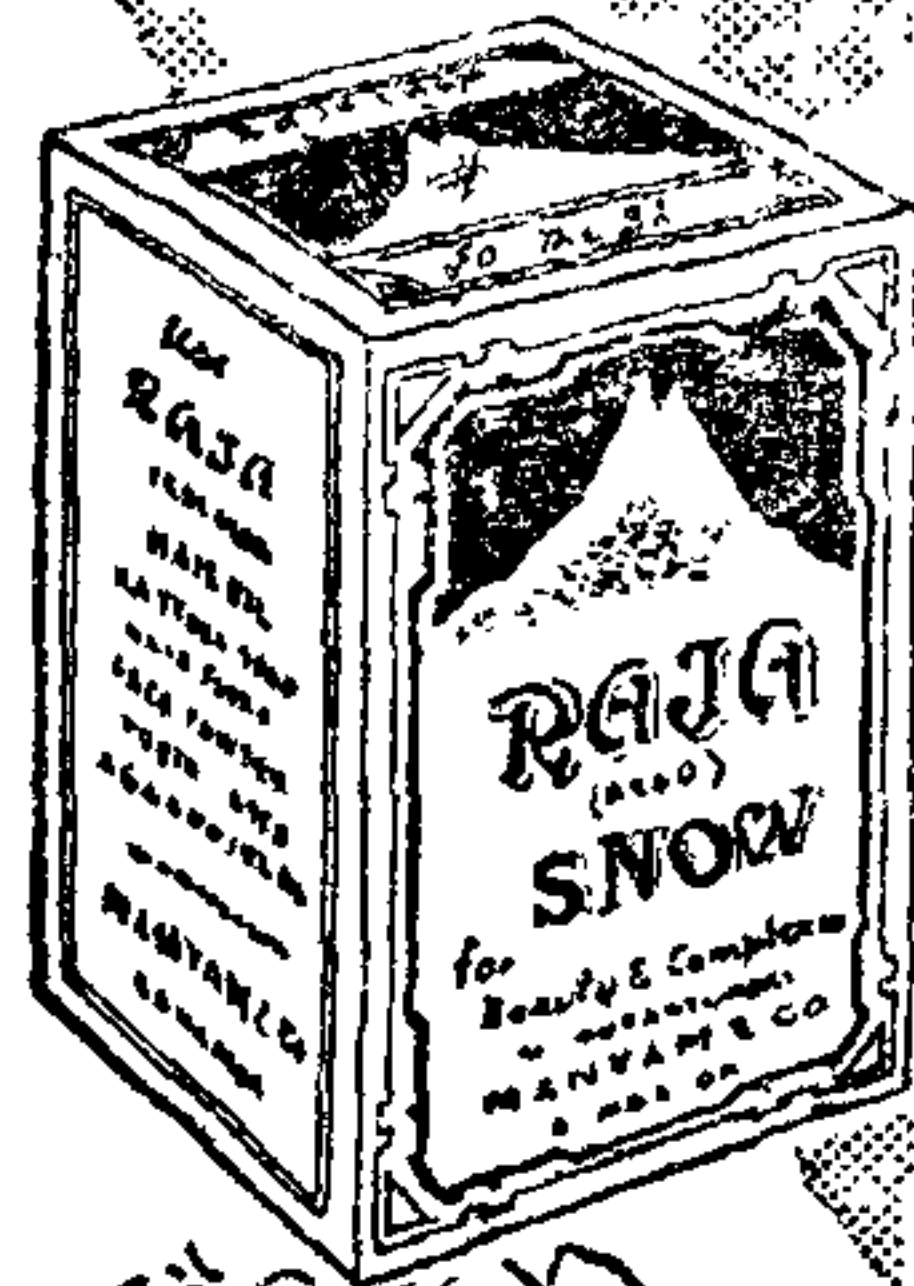
* * * *

ಹಗಲೆಲ್ಲಾ ಕಾಶ್ಮೀರಾಣಯ ಕೇಳಿ

ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ ಭಕ್ಷಿ ಅಹ್ಮದ್ ಯಾರು ಎಂದರಂತೆ.

For 3 way Treatment....
Beauty

RAJA

SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

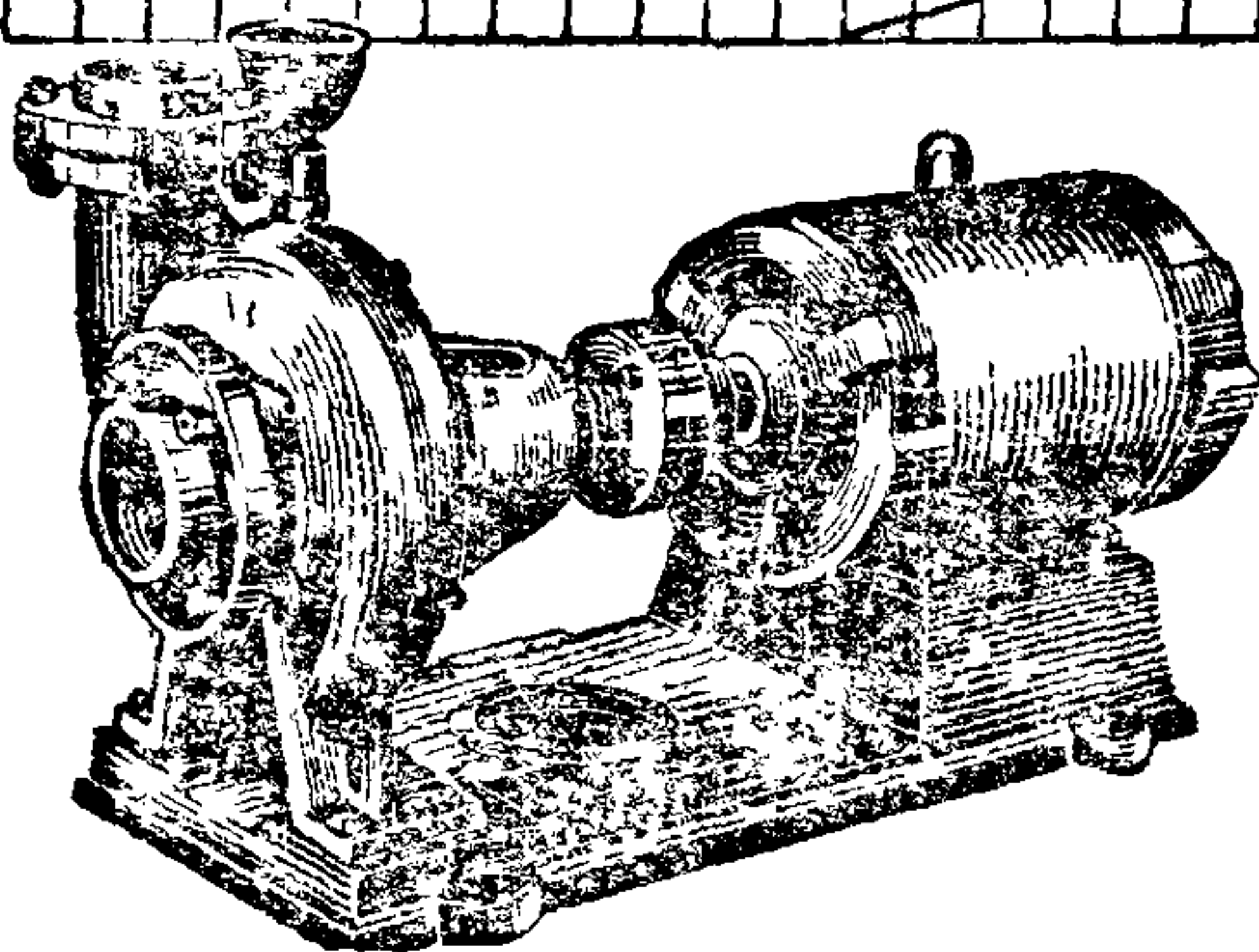
MANYAM & CO BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY

FAS

Koravanji, January 1963

Increase Output

INSTALL

Kirloskar

ESTD. 1888

CENTRIFUGAL
PUMPING SETS

Built for rugged and continuous service, KIRLOSKAR pumpsets feature the latest in design development. Increasingly popular in irrigation projects, these pumpsets combine trouble-free service and low maintenance costs. Available in different types and sizes.

For Particulars :

KIRLOSKAR BROTHERS, LTD.,

SRI NARASIMHARAJA ROAD

Post Box 606 : : BANGALORE-2

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.

Publisher—B. N. Gupta.

Editor—M. Sivaram.